

Handläggare:
Anneli Hilmersson
Telefon:08-508 24 040

Till
Skärholmen stadsdelsnämnd

Skärholmen stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2013

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 2 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Omedelbar justering.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen bedömer att i huvudsak uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och prognostiserar en budget i balans efter resultatöverföring.

Bakgrund

Stadens nämnder ska enligt fullmäktiges regler för ekonomisk förvaltning redovisa ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för året. Samtliga kända kostnader och intäkter ska ingå i prognosen.

Ärendet

Rapporten ska ge en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Under respektive mål anges måluppfyllelse och indikatorer visar uppnådda värden för perioden och/eller prognos för året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samverkan med samtliga verksamhetsområden.

Skärholmen stadsdelsnämnd

Box 503
12726 Skärholmen

Sammanfattande analys

Stadsdelsförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppnås.

Förvaltningen har under året arbetat med att få en budget i balans. Budgethållningsåtgärder har vidtagits såsom inköpsstopp, restriktivitet vid tillsättning av tjänster, översyn av arbetssätt osv. Åtgärder som i huvudsak inte ska påverka Skärholmens medborgare och brukare. De åtgärder som vidtagits har nu visat sig ge goda resultat och förvaltningen prognostiserar en budget i balans. Arbetet med kvalitetsutveckling har fortsatt, fokus läggs på vilka resultat och effekter som ska åstadkommas för våra medborgare och brukare.

I årets medborgarundersökning har Skärholmen, med 81 % nöjda, det tredje högsta resultatet i staden gällande god tillgång till spontanidrottsplatser. Även om det är en sänkning med 5 % från föregående år så indikerar resultatet på att de senaste årens omfattande satsningar gett resultat.

Resultatet från årets medborgarundersökning visar att andelen som upplever trygghet i stadsdelen har minskat jämfört med föregående år, från 56 % till 42 %. Resultatet visar att behovet av trygghetsskapande åtgärder och renhållningsåtgärder fortfarande är stort på många platser i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Upplevelsen av rent, snyggt och tryggt har täta samband och förvaltningen driver därför flertalet samverkansprojekt tillsammans med andra aktörer som särskilt syftar till att förbättra renhållningen och skapa engagemang och delaktighet i den gemensamma miljön.

Stadsdelsförvaltningen har erbjudit 590 skolungdomar sommarjobb. Det är en mycket hög siffra jämfört med tidigare år, 416 ungdomar år 2012 och 316 år 2011. Den stora ökningen av sommarjobb har varit möjlig tack vare projektmedel från "Vackra Stockholm" och Söderortsvisionen.

Förskolorna har under våren arbetat intensivt med att tydliggöra innehållet i brukarenkäten och det pedagogiska arbetet i verksamheten för föräldrarna. Detta har resulterat i en ökning av svarsfrekvensen och mycket goda resultat i brukarenkäten. På 14 av totalt 16 frågor har de fristående och kommunala förskolorna i Skärholmen ökat mest av alla stadsdelar. I sex frågor har förskolorna i Skärholmens stadsdelsförvaltning bäst resultat i staden.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har minskat. Utvecklingen har varit mycket positiv och prognosen för ekonomiskt bistånd är + 6 mnkr, vilket är en förbättring med 2,0 mnkr jämfört med juli månad. Antalet bidragshushåll har varit 775 i genomsnitt per månad, vilket är 50 färre jämfört med motsvarande period föregående år.

Inom verksamheterna för barn och ungdom har kostnaderna för § 12-hem (SIS) minskat kraftigt. Projektet Sociala insatsgrupper har beviljats medel för hela året. Under året har inga placeringar i HVB eller på SIS-institution gjorts för målgruppen. Förvaltningen bedömer att projektets arbete i närmiljön och med nätverk är starkt bidragande till detta.

Våld är ofta ett inslag i problembilden i familjer. Anmälningar som rör våld mot kvinnor och barn är fortsatt högt. Behandling och stödsamtal sker med både våldsutsatta och våldsutövare. Antalet personer som kontaktat socialtjänstens relationsvårdsteam har ökat, medan antalet placeringar och antalet vårddygn i skyddat boende har minskat liksom kostnaderna. Teamets inriktning är att stärka de resurser som finns i nätverket för att hitta alternativa möjligheter och praktiska lösningar.

Inom äldreomsorgen prognostiseras ett underskott på -2,1 mnkr, vilket framför allt beror på ökade kostnader för hemtjänst. Som en åtgärd genomför förvaltningen en granskning av beviljade hemtjänstinsatser. En övergripande jämförelse görs med några andra stadsdelar för att lokalisera om det finns någon särskild orsak till att kostnadsökningen.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning visar underskott om -3,3 mnkr. Underskottet finns inom beställarenheten och beror huvudsakligen på högre kostnader för köp av insatserna hemtjänst, avlösarservice, boendestöd samt personlig assistans enligt LSS.

Förvaltningen uppnår inte kommunfullmäktiges mål att bygga fler omsorgsbostäder. Detta beror på att den beställning av flera nya LSS- bostäder som förvaltningen gjort inte har påbörjats.

Det pågående kostprojekt som leds av förvaltningens dietist har varit fortsatt framgångsrikt. Äldre medborgares möjligheter att äta lunch i Lillholmsskolan har under perioden utökats till att nu omfatta tre skolor.

Sätra vård- och omsorgsboende har under perioden gjort satsningar för att öka antalet erbjudna aktiviteter utomhus. Detta var ett identifierat utvecklingsområde utifrån resultatet i brukarundersökningen föregående år. Tack vare ett stort antal sommarungdomar har utomhusaktiviteter ökat under perioden.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

 Uppfylls helt

Kommentar

Förvaltningen uppnår i huvudsak inriktningsmålet. Bostadsbyggandet i Skärholmen har under många år varit mycket lågt, under åren 2008-2012 har inga flerfamiljsbostäder färdigställts. För att byggnationen ska öka har förvaltningen lyft, och kommer fortsätta lyfta frågan, och framhålla potentialen för bostadsbyggande i samtliga forum där frågan är aktuell och där förvaltningen deltar och har inflytande. Det låga antalet nytillkomna bostäder påverkar också möjligheterna att uppfylla KF:s indikator *Antal nytillkomna bostäder med särskild service till personer med funktionsnedsättning*. Fyra beställningar av LSS-bostäder har gjorts, men eftersom byggprojekten inte har påbörjats enligt plan har förvaltningen ingen möjlighet att uppnå målet om LSS-bostäder.

För KF:s indikator *Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor* uppfylls inte nämndens årsmål. Årets resultat på 42 % är en minskning från 2012 års 56 %. Resultatet indikerar att behovet av trygghetsskapande åtgärder och renhållningsåtgärder fortfarande är fortfarande stort på många platser i Skärholmens stadsdelsnämndsområde, men viktigt att notera är att perioden för årets undersökning sammanföll med perioden av social oro under våren, samt att årets resultat fortfarande är något bättre än det från 2011. Upplevelsen av rent, snyggt och tryggt har täta samband och förvaltningen driver därför flertalet

samverkansprojekt tillsammans med andra aktörer som särskilt syftar till att förbättra renhållningen och skapa engagemang och delaktighet i den gemensamma miljön.

Förvaltningen når inte målet för *Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha*. Den främsta orsaken är att för få praktikanter anvisats plats på någon av förvaltningens verksamheter. Emellertid har enheterna bidragit med praktikplatser för sommarungdomar som överstiger det satta årsmålet. Praktikplatser har också erbjudits till språkpraktikanter och praktikanter från arbetsförmedlingen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

Kommentar

Målet uppnås genom förvaltningens samverkan med företagare, bostadsbolag, upphandlade leverantörer och andra aktörer som bidrar till att skapa gynnsamma förutsättningar för näringsliv och företagsamhet. Starkare samband mellan Kungens kurva och Skärholmen är fortsatt en viktig utgångspunkt för målet om utökade företagsetableringar i Skärholmen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlad verksamhet i konkurrens		28,54 %		26 %	36 %	2013

Nämndmål:

I Skärholmen finns en variation av bostäder för människor i livets alla skeden.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningen bevakar att hänsyn tas till tillgänglighet och mångfald i plan- och bebyggelsefrågor där stadsdelsnämnden har möjlighet att lämna synpunkter.

Förväntat resultat

Fler medborgare kan göra bostadskarriär. Medborgarna kan bo kvar i stadsdelen även om behoven förändras.

Kommentar

Förvaltningen har bevakat att hänsyn tas till tillgänglighet och mångfald i plan- och bebyggelsefrågor där stadsdelsnämnden har möjlighet att påverka. För att säkerställa framtida variation av bostäder för människor i livets alla skeden är det dock av yttersta vikt att i högre grad få igång bostadsbyggandet i stadsdelsnämndsområdet. Skärholmen har fortfarande i

huvudsak hyresrätter och en bättre blandning mellan upplåtelseformer behövs. Ett utökad byggande krävs för att åstadkomma denna blandning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden arbetar för nämndens fastställda skrivelse om markanvisningar och byggnationer i Skärholmens stadsdel.	2013-01-01	2014-12-31	
Kommentar Vid de tillfällen under året som förvaltningen lämnat synpunkter i remisser, skrivelser eller utlåtanden, har dessa varit i enlighet med nämndens fastställda skrivelse om markanvisningar och byggnationer.			
 Stadsdelsnämnden ska delta aktivt i arbetet med utvecklingen av Skärholmen/Kungens kurva och Söderortsvisionen	2008-01-01	2014-12-31	
Kommentar Under året har förvaltningen tagit fram två skrivelser angående bostadsbyggnation och regional utveckling för att belysa behov av och förutsättningar för ökad och stärkt områdesutveckling på olika nivåer för boende, företagare och besökare. Ett utvecklingsarbete som till stor del bedrivs inom ramen för arbetet med Kungens kurva - Skärholmen och Söderortsvisionen. Genom Boendedialogen har lokal områdesutveckling utifrån medborgarnas synpunkter genomförts i Vårberg. Projektet har bland annat genererat förbättringar i den yttre miljön i stadsdelen, direkt deltagande hos ungdomar i utformningen av offentlig plats och lett till ökad lokalkunskap och förståelse hos förvaltningens medarbetare gällande arbete med områdesutveckling.			

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden stärker och utvecklar företagandet och infrastrukturen i området, för att öka antalet arbetstillfällen i stadsdelen.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningen verkar för hög tillgänglighet, god service och goda möjligheter till arbete. Viktiga led är förstärkt infrastruktur samt tydlig information och vägledning.

Förväntat resultat

Fler företagare etablerar sig i stadsdelen och förvaltningen deltar i utvecklingen av infrastrukturen. Antalet arbetstillfällen ökar.

Kommentar

Satsningar på förbättrad infrastruktur i någon större omfattning är till stora delar beroende av andra byggprojekt, så som bostadsbyggande, och är därmed ett område där förvaltningen i dagsläget har svårt att åstadkomma resultat genom påverkan i planprocesser. Vid projektering av Västerholmsstråket, där förvaltningen i högre grad kan påverka, är en av utgångspunkterna att stärka sambandet mellan Skärholmen och Kungens kurva. Stråket ska knyta samman områdena, och gestaltningen anpassas för att möjliggöra ökade flöden över den gång och cykelbro som planeras mellan stråket och Kungens Kurva/Heron city.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medborgarkontoret ska ge information och vägledning till personer som är intresserade av att etablera och driva företag.	2012-01-02	2013-12-31	
Kommentar Den information om olika möjligheter till rådgivning och vägledning för medborgare, som förvaltningen förmedlat genom samtal och genom hänvisning har stärkt förutsättningarna för företagande för de medborgare som är intresserade av att starta eget företag och som varit i kontakt med förvaltningen vilket uppgår till totalt 15 personer hittills.			
 Stadsdelsförvaltningen är aktiv i olika forum för att utveckla näringslivet och infrastrukturen i närområdet och bidrar till att stadsdelen är attraktiv för företag och boende	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar För utveckling inom näringsliv och infrastruktur samt ökad attraktivitet för företag och boende krävs insatser och samarbeten mellan många olika aktörer. Samordning och utveckling av och inom, samt planering för sådana samarbeten framöver har skett genom förvaltningens arbete.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

 Uppfylls helt

Kommentar

Under årets åtta månader har utbetalningen av bidrag varit lägre än budgeterat. Mellan januari och juli låg antalet bidragshushåll på ett snitt om 771 hushåll i månaden vilket är 55 hushåll lägre än 2012. Även antalet personer per hushåll har varit mindre än förra året. Skärholmen ligger väl till i förberedelserna för att implementera det bedömningsinstrument som ska användas inom ekonomiskt bistånd över hela staden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	22 st		28 st	50 st	1600 st	Tertial 2 2013
Kommentar Förvaltningen tillhandahåller 50 praktikplatser, men endast förskola och fritid har fått förfrågningar från Jobbtorg. Därför är måluppfyllelsen osäker gällande hur många praktikplatser som nyttjas.						
 Andel barn som lever i	7,6 %	8,7 %	7,6 %	9,4 %	4,4 %	Tertial 2 2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd						
Kommentar Andelen barn som lever i familjer beroende av ekonomiskt bistånd har fortsatt minskat sedan tertial 1.						
● Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	4,44 %	4,94 %	4,44 %	4,8 %	2,3 %	Tertial 2 2013
Kommentar Andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen har minskat något i förhållande till befolkningens ökning från tertial 1. Befolkningen har ökat med 142 personer.						
● Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,94 %	3,1 %	2,94 %	3,2 %	1,4 %	Tertial 2 2013
Kommentar Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete med de personer som står långt från arbetsmarknaden och samarbetar med jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer. Antalet långvarigt beroende har fortsatt att minska sedan tertial 1, och sedan tertial 2 2012 har andelen långtidsberoende sjunkit från 3,18 % till 2,94 %.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Socialtjänsten testar det fördjupade bedömningsinstrumentet. Instrumentet är omfattande, men ger en bra helhetsbild av personens förmågor och behov av stöd.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar För att kunna implementera det initiala bedömningsinstrumentet under 2013 så tester socialtjänsten detta och deltar i föreläsningar och utbildningar som anordnas av staden.			

Nämndmål:

Invånarnas behov av ekonomiskt bistånd minskar.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla insatser syftar till att stärka den enskilde att klara sin egen försörjning så långt som möjligt. Vår övertygelse är att alla vuxna har en önskan och någon förmåga att leva självständigt. Vi arbetar med människans resurser och lyfter fram de framsteg vi ser.

Förväntat resultat

Antalet hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd minskar.

Kommentar

En trend under året har varit att antalet bidragshushåll i Skärholmen har minskat och därmed kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Arbetslöshet är det största försörjningshindret och andelen arbetslösa i förhållande till befolkningen i Skärholmen är den näst högsta i staden. Vi har ett nära samarbete med jobbtorg, arbetsförmedling, ESF-projekt och arbetsträningsverksamhet för att stödja personer till arbete eller studier. Sjukskrivna är den näst största gruppen bidragstagare. Socialtjänsten anlitar en konsultläkare som har stor kunskap om försäkringskassans bedömningar av läkarutlåtanden och ansökningar om sjukersättning. Denne bistår med att motivera personer till arbete eller att söka sjukersättning.

Stadsdelens projekt med boende på Sättagårdsvägen 8 har minskat kostnader för hotell, t.ex. har 17 barnfamiljer flyttat till boendet i Sättra. Familjernas möjligheter att få bostadsbidrag i det nya boendet har ytterligare minskat behovet av ekonomiskt bistånd.

Förändringar i socialtjänstlagen har gjorts under året, vilket kommer att påverka kostnaderna för ekonomiskt bistånd, hur mycket är svårt att bedöma i dagsläget. Lagen innebär bland annat att vissa hushåll får behålla 25 % av arbetsinkomsten utöver normen och att ungdomar, där föräldrarna är försörjningsskyldiga, kan behålla sin arbetsinkomst upp till ett basbelopp utöver normen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ger tillsammans med olika aktörer stöd och insatser för att stärka personer till att klara sin egen försörjning	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentar Förvaltningen använder de platser vi har på Jobbtorg, Jobbtorg Resurs, EU-projekt och de egna arbetsträningsverksamheterna. Antalet hushåll har minskat.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

 Uppfylls helt

Kommentar

Målet för verksamhetsområdet uppnås i huvudsak. Bilflottan har minskat med drygt 20 %.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck		7,69 %		0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2013
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	23,38 %		24 %	21 %	15 %	Tertial 2 2013
 Andel elbilar		15,38 %		15 %	6 %	2013
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100 %	100%	Aug 2013
 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar		75,71 %		77 %	tas fram av nämnden/styrelsen	VB 2013
Kommentar Förutsatt att tillgången på gas är tillräcklig, vilket i princip innebär att köerna till tankstationen inte blir för långa, räknar förvaltningen med att målet uppfylls för hela året.						
 Elanvändning per kvadratmeter		58 kwh/kvm		57 kwh/kvm	34 kWh	2013
 Mängden				33 %	öka	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling						

Nämndmål:

Alla enheter och verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsförvaltningen identifierar inom sina verksamheter ytterligare konkreta aktiviteter som varje anställd kan genomföra för att förbättra livsmiljön. Implementering av förvaltningens miljöhandlingsplan i det dagliga arbetet görs av samtliga enheter och verksamheter.

Förväntat resultat

Stadsdelsförvaltningens miljöpåverkan minskar.

Kommentar

Arbetet med och implementeringen av miljöhandlingsplanen har förstärkt och utvecklat förvaltningens förmåga till ökad miljöhänsyn. Avvägningen mot förväntad miljöpåverkan gällande såväl till exempel kortsiktiga inköp som mer strategiskt och långsiktigt arbete är nu på ett tydligt sätt närvarande vid olika ställningstaganden samt i pågående dialog och samverkan. Personal inom förvaltningens verksamheter har arbetat för att vara goda förebilder för att bidra till ett sunt miljötänkande hos såväl barn och unga som vuxna brukare.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel etanol i förvaltningens etanolbilar		93,72 %		98 %		2013
Kommentar Målet uppnås i stort sett - 97 % etanol i har tankats i förvaltningens etanolbilar. Eftersom avtalen har sagts upp för dessa bilar, kommer ingen mer tankning av etanol göras och därmed kan inte resultatet förbättras.						
 Andel gas i förvaltningens		57,61 %		65 %		2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
ns gasbilar						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla medarbetare känner till förvaltningens miljöhandlingsplan och implementerar den i det dagliga arbetet.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Miljöhandlingsplanen implementeras i samtliga verksamheter under året, huvudsakligen under arbetsplatsträffar.			
 Stadsdelsförvaltningen informerar medborgarna om en hållbar livsmiljö	2008-01-01	2014-12-31	
Kommentar Information ges efter önskemål från kunder. Fem frågor om miljön har inkommit och besvarats under perioden.			
 Undersöka möjligheten att ersätta befintliga tjänstebilar med elbilar då avtalen går ut	2012-01-01	2014-12-31	
Kommentar Ett antal avtal för leasingbilar kommer under året att sägas upp. Inga nya inköp är planerade.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

 Uppfylls delvis

Kommentar

Bostadsbyggandet i Skärholmen har under många år varit mycket lågt, men under året har ett bostadsprojekt påbörjats med den fastighet som SSM Fastigheter AB just nu bygger i Sätra. Efterfrågan på lägenheterna är mycket hög. Fler bostäder blandat med verksamhetslokaler är avgörande för att Skärholmen ska växa och utvecklas till en del av en stad i världsklass. Förvaltningen ansökte i T1 om 3 mnkr över 3 år ur central medelsreserv för ökad effektivitet i bostadsproduktionen för Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Då ansökan avsåg verksamhet som inte ligger inom ramen för nämndens verksamhetsområde tilldelades medlen istället exploateringsnämnden, med 1 mnkr för år 2013. Uppdraget är att förstärka arbetet med att analysera och föreslå åtgärder som ökar förutsättningarna för, samt främjar ett aktivt bostadsbyggande inom Skärholmens stadsdelsnämndsområde, i samarbete med Skärholmens stadsdelsnämnd. I arbetet ska också ingå att analysera orsaker till att markanvisningar återlämnas. Förvaltningen har påbörjat arbete för deltagande i uppdraget.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nytillkomna bostäder		0 st		0 st	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						
Kommentar Sammanlagt fyra beställningar av nybyggnationer har gjorts men inga nybyggnadsprojekt har påbörjats. Ett nätverk finns etablerat med företrädare för SISAB för eventuella samnyttjande mellan stadsdelsnämndens olika fastigheter.						

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden tillgänglighetsanpassar verksamheternas lokaler, lekplatser och rekreationsområden.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsnämndens verksamheter och lokaler skall vara tillgängliga för alla människor.

Förväntat resultat

Tillgänglighetsanpassning sker vid ny- och ombyggnationer i stadsdelsförvaltningens lokaler, lekplatser och rekreationsområden.

Kommentar

Förvaltningens verksamheter arbetar enligt stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Lokaler är handikappanpassade och utnyttjas så att funktionshindrade besökare tas emot på ett tryggt sätt. En grund för fortsatta åtgärder för ökad tillgänglighet i stadsmiljön har lagts för de kommande åren. I det arbetet har samråd skett, och kommer fortsätta ske, med rådet för funktionshindersfrågor och pensionärsrådet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen fortsätter tillgänglighetsanpassningen av trappor samt naturreservatet när medel tilldelas	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Förvaltningen tilldelades 4,5 mnkr ur central medelsreserv 4 för tillgänglighetsåtgärder. Arbete med ombyggnad av trappor pågår. De byggs delvis om och kompletteras med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering. Åtgärder för återställande av skadade parkvägar som förstörts på grund av rötter och tjälskador är beställt och arbete förväntas starta inom september månad. Förvaltningen har inlett ett arbete med breddning av elljusspåret i Sätmaskogen för ökad tillgänglighet och för att möjliggöra dragning av skidspår under vinterhalvåret, något som det tidigare underlaget på flera platser varit direkt olämpligt för. Förvaltningen har dock pausat arbetet sedan den 29 juli, framförallt med anledning av att flera personer hört av sig för att uttrycka missnöje och oro. Förvaltningen har också fått in positiva kommentarer men bedömer att de inkomna synpunkterna och klagomålen krävt ett steg tillbaka. Förvaltningen			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
ser just nu över arbetet så här långt, i samarbete med miljöförvaltningen och den anlidade entreprenören, för att åtgärda eventuella misstag eller missförstånd innan arbetet fortsätter igen. Alla synpunkter som inkommit beaktas i detta arbete och förvaltningen räknar med att färdigställa under hösten.			
 Stadsdelsförvaltningen följer upp tillgänglighetsplanen för Skärholmens stadsdelsområde	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>En plan för åtgärder under 2013 är fastlagd och utförande av tillgänglighetsanpassning pågår för trafikkontorets ansvarsområde gällande busshållplatser, närliggande övergångsställen samt ej markerade passager längs med färdvägen för buss 135. Arbetet kommer pågå under flera år och har inletts i stadsdelen Vårberg.</p> <p>Genom analys av planen och en tillgänglighetsvandring har ett underlag för planering av åtgärder för förbättrad tillgänglighet inom och kring Skärholmens torg och centrum för verksamhetsåret 2014 tagits fram. Underlaget gäller såväl konkreta åtgärder som beskrivning av arbetssätt och metod för samverkan. Den kompetens och erfarenhet som finns inom rådet för funktionshindersfrågor och pensionärsrådet tas på så sätt tillvara för bästa resultat för skärholmens invånare, företagare och besökare.</p>			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Kommentar

Målet för verksamhetsområdet uppnås i huvudsak. I årets medborgarundersökning har Skärholmen, med 81 % nöjda, trots en liten minskning från föregående år det tredje högsta resultatet i staden gällande god tillgång till spontanidrottsplatser. Förvaltningen driver utvecklingen av aktivitets- och idrottsanläggningar med syfte att fortsätta att ligga i framkant gällande variation och utbud för spontanidrott. Den beslutade puckelbollplanen i Västerholmsstråket är den första delen i vad som planeras bli ett omfattande attraktivt aktivitetsstråk som avser locka barn och unga från hela staden till rörelse och utevistelse. Upphandlingen för Puckelbollplanen är nu klar och den kommer att stå färdig 2014. Projektering för resterande område inleds under hösten. Idrotts och aktivitetsprojekt pågår på flera LSS bostäder för att främja aktivitet, rörelse och hälsa.

Nämndmål:

Skärholmen erbjuder ett utvecklat och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kultur- och fritidsaktiviteter ska vara tillgängliga för alla. I samverkan med kulturlivet i Stockholm och aktivitetsutbudet i verksamheterna erbjuds skärholmsborna - barn, unga och äldre - kulturupplevelser.

Förväntat resultat

Medborgarna är nöjda med utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter.

Kommentar

Under perioden har projekt motion och hälsa påbörjats. Projektet syftar till att utbilda och stärka personalens kunskap kring hur fysisk aktivitet och motion bidrar till en bättre hälsa för äldre och funktionsnedsatta. Projektet förväntas bidra till ett ökat antal erbjudna fritidsaktiviteter. Stadens kulturplan "Kultur i ögonhöjd, kultur för, med och av barn och ungdomar" genomsyrar på ett naturligt sätt verksamheter för barn och unga, som har erbjudits kulturaktiviteter anpassade efter åldern. Sommarfestivalen 127 erbjuder ungdomar aktiviteter under sommaren.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nyttjandegrad av kulturerbjudande med professionella aktörer för barn i våra förskolor	100 %	100 %		100 %		Tertial 2 2013
Kommentar Alla barn i förskolan har erbjudits många olika professionella kulturaktiviteter både av, för och med dem i den dagliga verksamheten samt genom olika kulturarrangemang. Under våren har totalt 2499 barn deltagit i professionella kulturaktiviteter anordnad av stadsdelsförvaltningen. Det innebär att många barn har deltagit i flera olika kulturaktiviteter.						
 Andel flickor i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna.		27 %		34 %		2013
Kommentar Fritidsenheten har märkt av att färre flickor har besökt verksamheten under våren 2013 och bedömer därför att årsmålet delvis kommer att uppnås. Enheten kommer att se över sitt arbete kring detta. Resultatet följs upp i Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år, senast förra året.						
 Andel flickor, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna		15 %		16 %		2013
Kommentar Fritidsenheten har märkt av att färre flickor har besökt verksamheten under våren 2013 och bedömer därför att						

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
årsmålet delvis kommer att uppnås. Enheten kommer att se över sitt arbete kring detta.						
● Andel pojkar, i gymnasiets årskurs 2, som ofta brukar vara på mötesplatserna		26 %		27 %		2013
◆ Andel pojkar, i årskurs 9, som ofta brukar vara på mötesplatserna		38 %		39 %		2013
Kommentar Fritidsenhetens arbete med att erbjuda besökarna en attraktiv verksamhet fortgår enligt uppgjorda planer.						
● Antal kulturerbjudanden med professionella aktörer som genomförts för barn och unga inom fritiden		56		50		2013
● Antal planerade och genomförda aktiviteter för besökarna i mötesplatserna.		1 191		600		2013
● Antal planerade och genomförda aktiviteter för besökarna i parklekarna		806		600		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla barn och unga inom förskola och fritid erbjuds kulturaktiviteter med professionella aktörer.	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>Barn från två års ålder har erbjudits professionella kulturaktiviteter under vårterminen. De yngsta barnen har sett föreställningen "Vit" på Skärholmens bibliotek och alla femåringar har sett "Meningen med döden" på Stadsteatern. Genom teatern har barnen fått nya upplevelser som väckt tankar och berikat deras språk, vilket tydligt syns i deras återberättande. Under sommaren har inte förskoleverksamheten kunnat erbjuda några kulturaktiviteter, men planerar att göra så under höstterminen.</p> <p>Fritidsenheten har deltagit i planering och genomförande av sommarfestivalen 127, där ett stort antal aktiviteter har erbjudits Skärholmens ungdomar.</p>			
 Alla äldre erbjuds information och vägledning i särskilt träfflokaler om stödservice och aktiviteter	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>Information och vägledning ges till äldre medborgare via flera träffpunkter, till exempel via medborgarkontoret, på webben och via pensionärernas organisationer. Ett samarbetsprojekt har inletts mellan stödverksamheten för äldre och medborgarkontoret. Två gånger per månad finns representanter från stödverksamheten tillgängliga på medborgarkontoret. Syftet är att informera äldre medborgare om verksamheten samt för att fånga personer i behov av stöd och vägledning. På Ekens öppna aktivitetscenter erbjuds äldre information och vägledning av både stödenheten och avdelningens dietist.</p>			
 Alla äldre erbjuds kulturella aktiviteter av professionella aktörer på Ekens aktivitetscenter.	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>Ekens aktivitetscenter erbjuder minst en kulturell aktivitet av professionella aktörer varje månad.</p>			
 Alla äldre på Sätra vård- och omsorgsboende erbjuds kulturella aktiviteter av professionella aktörer.	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>Sätra vård- och omsorgsboende har en musikpedagog som två gånger i veckan erbjudit underhållning. Ett samarbete med Svenska kyrkan pågår där ideella besöker Sätra vård och omsorgsboende två gånger per månad. Arbetsterapeuterna och sjukgymnasterna som är anställda i verksamheten har utvecklat ett program för att tillgodose såväl individuella som gemensamma aktiviteter.</p>			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

 Uppfylls delvis

Kommentar

Årets medborgarundersökning visar till stora delar sämre resultat än för 2012. Det gäller generellt för samtliga frågor och över hela staden. Perioden för undersökningen sammanfaller med den period av social oro som drabbade bland annat Stockholm inklusive Skärholmen under våren, och förvaltningen drar slutsatsen att detta haft stor negativ inverkan på resultatet, även om det förmodligen inte är den enda faktorn. Till exempel har skadegörelse och nedskräpning varit omfattande, och krävt stora resurser under året. De största skillnaderna rör frågor kring trygghet och trivsel, men även andra frågor rörande till exempel kultur och idrott har ett sämre resultat. Årets resultat ligger dock generellt något högre än resultatet för 2011,

med någon avvikelse, vilket också bidrar till förvaltningens bedömning att årets resultat till liten del handlar om förvaltningens arbete/resultat snarare än händelser över vilka förvaltningen har begränsad rådighet. Därmed är det rimligt att för 2014 och framåt sträva efter ett resultat likt det för 2012, genom att fortsätta arbeta enligt rådande planering snarare än genom förändringar i verksamheten.

Förvaltningen inleder under hösten ett nytt samarbete med tillsynsvandringarna inom projektet Walk 127, som visat sig leda till ökade anmälningar av bland annat klotter, skadegörelse och trasiga lampor, vilket i sin tur leder till ökade och snabbare åtgärder av fel och brister i stadsdelsnämndsområdet. Ungdomarnas närvaro i stadsdelsnämndsområdet förväntas också bidra till ökad trygghet. Avtalet mellan förvaltningen, Skärholmens fastighetsägare, handlarna i Vårberg och Skärholmen gällande gemensam insamling av kundvagnar har lett till att problemet stående vagnar har minskat kraftigt och förhoppningen är att ännu fler handlare ska välja att ansluta sig till avtalet. Arbete pågår med att anlita motsvarande lokala områdesvärdar för att kunna sätta in resurser där behovet är som störst, vilket förväntas bidra till förbättrade resultat gällande renhållning.

Sätra vård- och omsorgsboende har upphandlat ett nytt trygghetslarm. Under sommaren har installation av larmet pågått. Det befintliga larmet har inte fungerat på ett ändamålsenligt sätt, vilket har lett till osäkerhet hos personalen. Det nya larmsystemet bygger på den senaste tekniken och larm från brukare skickas direkt till personalens mottagarenhet. Detta gör att personalen snabbt kan vara på plats hos den brukare som larmat. Det nya larmsystemet tros kunna leda till större trygghet och säkerhet för både brukare och personal.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				57 %	72 %	2013
Kommentar						
Årets resultat är 42 %. Att jämföras med 56 % för 2012 och 40 % för 2011.						
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	55 %	62 %		63 %	62 %	2013
Kommentar						
Årets resultat jämförs med 62 % för 2012 och 56 % för 2011.						
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA		50 %		100 %	100 %	2013

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Medborgarna har inflytande och delaktighet i Skärholmens utveckling.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheten ska utformas genom dialog i samspel med medborgarna. Synpunkter från medborgare, brukare, kunder och klienter är av yttersta vikt för förbättring och utveckling av verksamheterna.

Förväntat resultat

Medborgarna tar ett större samhällsansvar för att kunna påverka sin egen livssituation och boendemiljö.

Kommentar

Inkomna synpunkter och klagomål har under året påverkat direkta prioriteringar och omprioriteringar av planerade insatser och åtgärder, såväl som långsiktig planering i stadsmiljön. Tack vare ett medborgarförslag om hundrastgård finns en sådan nu i Bredäng, och ett förslag sedan tidigare, om skidspår, har bidragit till att det nu förbereds för spårdragning i Sätmaskogen i vinter. Flertalet brukaravtal avseende stadsmiljö löper på, och nya har tillkommit. Ett av dem är upplåtelse för Mälarhöjdens friluftsteater i Bredäng, en kulturell mötesplats nedanför café Lyran, med teater och musikföreställningar under sommarhalvåret, och kommande säsong även teaterkollo för barn.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal medborgar möte		8		8		2013

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Samhällsvägledarna ger information om olika möjligheter till delaktighet till medborgare vid personligt möte och vid besök hos föreningar eller verksamheter.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar				
Medarbetarna har uppmanat kunderna att lämna in förslag, klagomål och synpunkter samt informerat om att de kan lämna medborgarförslag, att man som medborgare kan delta på nämndens sammanträdes öppna del och om medborgarmötena. Det är dock svårt att avgöra om det resulterat i ökade delaktighet. En mätmetod diskuteras för tillfället.				
	Förvaltningen prövar nya former för	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
medborgardialog.			
Kommentar			
Ungdomars delaktighet i utformningen av parker har ökat under året genom att flera grupper av ungdomar har gjorts delaktiga i utformningen av aktivitetsstråket "Västerholmsstråket". Ungdomarnas totalt ca 40 synpunkter och önskemål har utgjort en förstudie till ordinarie projektering som genomförts i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU i Uppsala, inom ramen för ett examensarbete. Genom en interaktiv metod för medborgardialog, riktad särskilt till barn och unga, har synpunkter och idéer samlats in via smartphones på platsen för det planerade aktivitetsstråket, och utifrån dessa har en första gestaltning av stråket tagits fram. Tanken är att förstudien dels ska ligga till grund för den fortsatta projekteringen, inom vilken förvaltningen planerar för fortsatt dialog med ungdomarna, samt generera en metod för medborgardialog och fortsatt delaktighet hos stadsdelsnämndens unga medborgare i utformningen av närmiljön.			
	Skärholmens stadsdelsnämnd vidareutvecklar samverkan med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.	2013-01-01	2014-12-31
Kommentar			
Förvaltningen har tillsammans med rådet för funktionshinderfrågor träffat Södermalms stadsdelsförvaltning för inspiration och planering av arbetet under året. Senare under 2013 kommer förvaltningen anordna workshops för rådet som ska mynna ut i förslag till aktiviteter i verksamhetsplan 2014.			
	Stadsdelsförvaltningen inventerar reception och medborgarkontor i syfte att säkerställa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31
	Årligen revidera den framtagna listan över finsktalande kontaktpersoner i alla våra verksamheter. Listan sprids sedan till växel, reception, medborgarkontor och Kontaktcenter Stockholm.	2012-04-25	2013-12-31
Kommentar			
Listan reviderades i februari 2013.			

Nämndmål:

Skärholmen är en ren, välskött och trygg stadsdel.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Skärholmen ska upplevas som en ren, trygg och tillgänglig stadsdel av alla. Alla enheter inom stadsdelen ska bidra till en positiv upplevelse av Skärholmen. Kommunikation med medborgarna, även via alla de media som finns, är en viktig faktor för att öka tryggheten.

Förväntat resultat

Tryggheten ökar för skärholmsborna och de upplever att stadsdelen är ren och städad.

Kommentar

Årets medborgarundersökning visar även för detta mål på sämre resultat. Bedömningen av orsaker till det är desamma som för KF:s inriktningsmål *Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad*.

Medborgarundersökningen har under de senaste åren visat på en skillnad i resultatet gällande andel nöjda med städning av park och grönområden, som är förvaltningens ansvarsområden, jämfört med gator och torg för vilket ansvaret ligger hos trafikkontoret och där nöjdheten är något sämre. Förvaltningen har länge påpekat att städningen av stadsdelsnämndens torg är bristfällig och begärt ökade resurser för bättre renhållning, särskilt av det så viktiga Skärholmens torg. Förvaltningen tolkar resultatet i medborgarundersökningen som talande för den begäran och kommer fortsätta verka för att samtliga ansvariga ska leverera service till hög kvalitet, för att öka medborgarnas nöjdhet med städning och renhållning oavsett ansvarsområde.

Samarbetet med polisen i utredningscentrum för unga lagöverträdare ingår i socialtjänstens ordinarie verksamhet. Utredningscentrum förhandsbedömer alla polisanmälningar avseende ungdomar över 15 år, vilket tidigare skedde i mottagningsgruppen. Under januari-juli inkom 61 anmälningar till utredningscentrum. Misshandel, narkotikabrott och stöld har varit de vanligast förekommande brottsrubriceringarna. Handläggarna har i direkt anslutning till polisförhör träffat ungdom och föräldrar och gjort en förhandsbedömning. Utredning inleddes i 28 ärenden. Tiden mellan polisens upprättande av anmälan till att den överlämnats till socialtjänsten har i 69 % av fallen varit 14 dagar eller mindre. Ett lokalt och nära samarbete tycks förkorta handläggningstiderna. Att reagera snabbt på ungdomars brott är viktigt för att förhindra återfall i brott.

Projekt Sociala insatsgrupper har beviljats medel för ytterligare ett år. Två samordnare/lotsar arbetar i projektet och har fortsatt att utveckla arbetssätt och rutiner. Under perioden januari – juli har Sociala insatsgrupper haft nio pågående ärenden och fem har avslutats. För målgruppen unga kriminellt utagerande har ingen placering på SIS-institution eller i HVB-hem behövts. Förvaltningen bedömer att Sociala insatsgruppers arbete på hemmaplan och med nätverk är starkt bidragande till detta.

Riktade insatser har skett för att öka personalens kunskap om våld mot äldre och personer med funktionsnedsättning genom flera utbildningssatsningar. Syftet är att öka brukarnas upplevelse av trygghet.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel som känner sig trygga när de går ensamma på kvällen	40 %	43 %		45 %		2013
Kommentar						
Årets resultat jämförs med 43 % för 2012 och 36 % för 2011.						
 Antal trivselvandringar		2		2		2013
Kommentar						
Under tertialen har förvaltningens fältassistenter genomfört tre trivselvandringar med elever i högstadiet i tre skolor. Vandringarna är visuella och utförs på skolan genom samtal runt en karta. Resultatet redovisas och följs upp under www.stockholm.se/bra						

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal trygghetsvandringar		8		10		2013
Kommentar De visuella trygghetsvandringar som följer på varje medborgarmöte har lett till ett flertal åtgärder, bland annat har fler papperskorgar tillkommit, räckten satts upp längs med gångväg, och oro kring krog har uppmärksamats till socialförvaltningens tillståndsenheten. En riktad trygghetsvandring har genomförts i samband med internationella kvinnodagen den 8 mars. Kvinnors åsikter kring trygghet var då i fokus. Ytterligare en riktad vandring har genomförts för att ligga till grund för tillgänglighetsåtgärder för 2014.						
 Andel som tycker att det är rent och städlat i stadsdelen	47 %			56 %		2013
Kommentar Årets resultat jämförs med 54 % för 2012 och 43 % för 2011.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla medarbetare ska känna till kommunikationsplanen för trygghetsarbetet	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Arbetet med kommunikationsplanen pågår och flertalet av förvaltningens verksamheter har haft en genomgång av den.			
 Genomföra Skärholmsdagen tillsammans med andra aktörer	2012-01-01	2014-12-31	
 Stadsdelsförvaltningen tillsammans med brottsförebyggande rådet (BRÅ) fortsätter att arbeta med Skärholmens resultat från trygghetsmätningen och Stockholmsenkäten för att föreslå förebyggande åtgärder i syfte att öka tryggheten.	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar Förvaltningen har tillsammans med polisens analytiker lagt en plan för hur arbetet med "Trygg i Stockholm" ska leda fram till förebyggande åtgärder. En analys av de misshandelsanmälningar som inkommit till polisen 2011-2012, gällande misshandel utomhus, kommer att redovisas och diskuteras på BRÅ samt presenteras för nämnden under hösten. Förvaltningen kommer under 2014 påbörja arbetet med att analysera motsvarande ärenden gällande misshandel inomhus.			

KF:s inriktningsmål:

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

 Uppfylls helt

Kommentar

Förvaltningen bedömer att vi i huvudsak uppnår målet. När det gäller kvalitet och valfrihet finns det utvecklingsområden i alla verksamheter.

Inom socialtjänsten har en organisation för metodutveckling grundlagts som en bas i arbetet med systematisk kvalitetsutveckling. En medarbetare i varje enhet är ansvarig för detta arbete. Skärholmen ingår i stadens projekt för att utveckla och implementera evidensbaserad praktik inom den sociala barn- och ungdomsvården”. Att införa evidensbaserad praktik är ett långsiktigt arbete. Vi strävar efter att ge brukaren bästa möjliga insatser utifrån forskning och dokumenterad erfarenhet. I familjevården sker utvecklingsarbete utifrån områden som aktuell forskning visat vara av stor vikt för de placerade barnen. Arbetet med skoluppföljning, barnsamtal och nätverksarbete har fortsatt. Inom missbruksvården har nyligen startats ett projekt för evidensbaserad praktik kopplat till uppföljning.

För att uppnå målet andel förskollärare har förskolan vidareutbildat barnskötare till förskollärare, marknadsfört Skärholmen på rekryteringsplatser och anställt förskollärare vid vakanta tjänster. En satsning har gjorts på ökat föräldrainsflytande i förskolorna genom bland annat föräldraträffar med utbildad personal i "Vägledande samtal". Föräldrarna har även erbjudits föräldrautbildningen KOMET och föräldracirklarna "Alla Barn i Centrum" (ABC). Andelen föräldrar som i helhet är nöjda med Skärholmens kommunala förskolor har ökat från 76 % 2012 till 87 % 2013.

Inom LSS-bostäder har riktad information skickats ut till samtliga brukare och deras anhöriga. En uppmuntran om att svara på brukarenkäten har förmedlats i syfte att öka antalet respondenter. På Sätra vård och omsorgsboende är Silviahemscertifieringen på gång vilket förväntas öka kvaliteten i verksamheten. Samtliga verksamheter inom avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning har gjort satsningar för att förbättra brukarnas delaktighet när genomförandeplaner tas fram och för att förbättra dokumentationen. Inom Hemtjänsten har planering för att genomföra en screening, observation av den operativa verksamheten, påbörjats. Målet är att utifrån screeningen utveckla kvaliteten i verksamheten utifrån brukarnas behov och önskemål.

Förvaltningen har fortsatt hög fokus på sänkt sjukfrånvaro och följer upp sjukfrånvaroutvecklingen på enhetsnivå för att kunna sätta in insatser där de bäst behövs. Förvaltningen använder systemet WIN-LAS som administrativt stöd i arbetet med att minska den ofrivilliga deltiden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

 Uppfylls helt

Kommentar

Medborgarna har valfrihet inom de delar av verksamheterna som omfattas av lagen om valfrihetssystem inom vård och omsorg (LOV). Socialtjänsten och beställarenheten för äldre och funktionsnedsatta ger opartisk, muntlig och skriftlig information om de utföraralternativ som finns då brukaren får ett beslut om insats. Brukaren väljer utförare av sina insatser där kundvalet är infört. Brukaren kan välja mellan utförare med olika inriktning och olika språk. Inom enheterna kvalitetssäkras verksamheten genom individuella genomförandeplaner och

enhetens ledningssystem.

På Stockholms stads hemsida kan intresserade få information om samtliga förskolor i Stockholm. 86 % av föräldrarna i brukarenkäten anser att de har fått välja förskola för sina barn.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	80 %	80 %		79 %	76 %	2013
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning		60 %		66 %	68 %	2013
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg , hemtjänst		93 %		66 %	71 %	2013
● Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg , vård- och omsorgsboende		83 %		53 %	56 %	2013

Nämndmål:

Medborgarna erbjuds valfrihet, mångfald och kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Alla medborgare ska kunna välja fritt i de valfrihetssystem som staden tagit fram. Informationen om valfriheten ska lämnas opartiskt och tydligt av stadsdelens medarbetare.

Förväntat resultat

Alla som omfattas av valfriheten erbjuds opartisk och tillgänglig information om de utförare de kan välja mellan. Mångfald och profiler ska utvecklas inom verksamheterna.

Kommentar

En central kö finns för boenden inom LSS och socialpsykiatrin men tillgången på boenden är liten.

Inom socialpsykiatrin uppfylls målet i de delar där det finns valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem i vård och omsorg). Inom hemtjänsten finns valfrihet och ett flertal företag att välja på. Inom boendestöd finns ett fåtal upphandlade LOV-alternativ med Skärholmen som upptagningsområde. Inom sysselsättning finns flera alternativ.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelen uppmuntrar samarbete mellan föreningslivet och fritidsverksamheten.	2013-01-01	2013-12-31	
 Stadsdelens utförarenheter inom äldre och funktionshinder bevakar om utbudet och efterfrågan av olika inriktningar inom verksamheten behöver förändras.	2013-01-01	2014-12-31	
Kommentar Alla enheter tar systematiskt reda på brukarnas efterfrågan. Detta sker bland annat via brukarmöten men också via anhörigdialog. Sätra vård och omsorgsboende arbetar aktivt med att förändra sin verksamhet för att passa för en så bred målgrupp som möjligt. Detta är aktuellt, inte minst med bakgrund av utmaningarna gällande beläggningen. Förvaltningen har uppmärksammat en efterfrågan på servicelägenheter för personer med rätt till särskilt boende enligt LSS. Då nybyggnationen inte motsvarar efterfrågan är det prioriterat att fler byggnationer slutförs för att i framtiden kunna möta brukarnas behov.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

 Uppfylls helt

Kommentar

Personalen i förskolan har aktivt arbetat för att visa föräldrarna att barnen har en trygg och säker miljö och hur barns utveckling och lärande sker. Andelen nöjda föräldrar gällande utveckling och lärande har ökat i årets brukarenkät från 81 % till 86 %. I sex av totalt 16 frågor i brukarenkäten är resultatet för förskolorna i Skärholmens stadsdelsförvaltning bäst i staden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhet		100 %		100 %	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
tsarbete						
Kommentar						
Skydds- och barnsäkerhetsronder genomförs årligen. Kontroller av ute- och inommiljön genomförs löpande.						
 Andel förskollärare av antal anställda		36 %		42 %	42 %	2013
 Andel nöjda föräldrar	86 %			82 %	85 %	2013
Kommentar						
87 % av föräldrarna som har barn på Skärholmens kommunala förskolor anser att de är som helhet nöjda med förskolan. En ökning med 11 procentenheter från förra året.						
 Antal barn per grupp		15 barn/avd.		16,3	16	2013
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)		4,66 st		4,6 st	4,9	2013
Kommentar						
Förvaltningen kommer att se över mätmetoden för antalet barn per anställd och förskolorna kommer att justera antalet anställda för att möta det mål förvaltningen sätter						
 Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"		3,3		3,6	3,6	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar			
Enheterna erbjuder personalen i förskolan kompetensutveckling, bland annat möjlighet till vidareutbildning från barnskötare till förskollärare. Under året har även ett antal barnskötare kompletterat sin utbildning och ansökt att vidareutbilda sig till förskollärare.			
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
aktiviteter för att säkerställa en välfungerande övergång från förskola till förskoleklass.			
Kommentar Stadsdelen har rutiner, Röda tråden, för samverkan kring övergången från förskola till skola. Dels finns lokala samverkansformer kring olika skolor dels arrangeras övergripande möten där stadsdelen ansvarar för att bjuda in alla kommunala och fristående förskolor samt skolor inom stadsdelen. Vid skolplacering av barn i behov av särskilt stöd sker särskilda möten.			
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen förskolelärare ökar.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Vid vakanta tjänster prioriteras förskollärare och stadsdelens förskolor deltar i olika arbetsmarknadsaktiviteter för studenter på förskollärlinjen för att marknadsföra Skärholmens förskolor. Avdelningen arbetar även aktivt med att uppmuntra barnskötare att vidareutbilda sig till förskollärare. Förskolorna i Skärholmen tar även emot studenter från högskolor och universitet för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Hittills under året har Skärholmens kommunala förskolor tagit emot 31 studenter på VFU.			
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att öka föräldrarnas kunskaper om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Skärholmens förskolor har i samband med föräldraenkäten gjort en särskild satsning på att visa föräldrarna förskolans verksamhet och genom detta öka föräldrarnas kunskap om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling. Genom att använda bilder och koppla dem till begrepp och frågor som används i föräldraenkäten har föräldrarna fått större insyn och kunskap om förskolornas verksamhet. Som ett resultat av detta höjde Skärholmens kommunala förskolor resultatet i föräldraundersökningen. På frågan "Mitt barns utveckling och lärande uppmuntras" ökade andelen nöjda föräldrar från 82 % till 86 %. På frågan "Jag får veta vad förskolan gör för att stödja mitt barns utveckling" ökade Skärholmens kommunala förskolor andelen nöjda föräldrar från 74 % till 84 %,			
 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med att dokumentera och följa upp förskolebarnens utveckling.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Genom deltagande i projektet "Praktiskt IT- och mediekompetens" (PIM) har personalen på förskolan fått nya verktyg för att presentera barnens utveckling för föräldrarna. Lärandet och utvecklingen har även blivit lättare att koppla till läroplanen, vilket gör förskolans uppdrag mer tydligt för föräldrarna. Inom de ledningsgrupper som respektive enhet har sker utveckling av dokumentationen kontinuerligt och strukturerat genom nätverksmöten, handledning av arbetslag och individuella möten med personalen på förskolan.			
 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik och språkutveckling	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Matematik och språk integreras i de projekt som förskolorna bedriver. Förskolornas språkutvecklingsarbete utgår ifrån Skärholmens språkprogram. På förskolorna upprättas en modersmålsplan utifrån vilka språk som talas bland barn och personal. Modersmålsstödet planeras som en återkommande del i arbetet. Förskolorna har utsett särskilda personer till matematik- eller språkansvariga som träffas i nätverksmöten för att vidareutveckla arbetet med språk och matematik. I utforskande, matematik och naturvetenskap blandas det praktiska med utveckling av språket. Datorer, ipads och andra IT-verktyg används som stöd i arbetet med språk och matematik. Skärholmens kommunala förskolor har i föräldraenkäten för 2013 bättre resultat än för 2012. Andelen nöjda föräldrar har ökat avseende språklig utveckling från 76 % 2012 till 81 % 2013 samt utveckling i matematiska förmågor från 67 % 2012 till 74 % 2013.			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	
	Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Förskolebarnen har en god kunskaps- och språkutveckling med fokus på det svenska språket

 Uppfylls helt

Beskrivning

Språkprogrammet och en språkkartläggning ligger till grund för barnets individuella språkstöd.

Förväntat resultat

Barnens språk- och kunskapsutveckling ökar.

Kommentar

Personalen i förskolorna arbetar utifrån Skärholmens gemensamma språkprogram. Varje förskola har en språkansvarig som ingår i ett större nätverk för enheten och stadsdelen. Andelen föräldrar som är nöjda med förskolans språkarbete har ökat från 76 % till 81 %.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Resultatet av enheternas självvärdering avseende språkutveckling och kommunikativ förmåga enligt stadens reviderade mätmetod (skala 1-6)		3,73		3		2013

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	De kommunala förskolorna i Skärholmen arbetar för att göra kopplingen mellan föräldraenkäten och verksamheten tydlig för föräldrarna	2013-04-18	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar			
Personalen har arbetat med att få upp svarsfrekvensen bland annat genom dialog, veckobrev och pedagogisk dokumentation i projekt. Förskolorna har även utnyttjat sin flerspråkiga personal till att informera föräldrarna som behöver det på andra språk än svenska. Personalen har även genom att använda bilder visat hur förskolorna arbetar och kopplat det till begrepp som används i föräldraenkäten. Genom detta arbetssätt har förskolorna ökat svarsfrekvensen och resultatet i föräldraenkäten. Skärholmen hade högst svarsfrekvens i hela staden och i 14 av 16 frågor hade Skärholmens förskolor ökat mest bland alla stadsdelar.			
 Stadsdelsförvaltningen marknadsför förskoleverksamheten i sammanhang där förskollärare kan rekryteras och rekryterar förskollärare vid vakanta tjänster.	2013-04-18	2013-12-31	
Kommentar			
Vid vakanta tjänster är målet att förskollärare ska rekryteras. Förskolorna har marknadsfört och presenterat sig på högskolorna för att förmå fler att söka till lediga förskollärartjänster. Avdelningen använder även det nätverk som personalen har för att rekrytera förskollärare.			

Nämndmål:

Förskolebarnens hälsa och välmående ökar.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Personalen i förskolan arbetar för att barnens hälsa ska öka till exempel utifrån kunskaper från projektet "Friska barn".

Förväntat resultat

Barnens hälsa och välmående ökar.

Kommentar

Personalen planerar kontinuerligt olika aktiviteter för att barnen ska få en nyttig kost, många rörelselekar och mycket utevistelse.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Resultat av personalens självvärdering gällande barns utevistelse i förskolan		3,4		3,1		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla en utmanande utemiljö i förskolan med fokus på barns rörelse	2012-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar Samtliga enheter arbetar med att utveckla och förnya den pedagogiska miljön. Alla enheter arbetar kontinuerligt med utevistelse och barnen på förskolorna är ute minst en gång per dag.			
 Utveckla hälsofrämjande insatser i samverkan med barnhälsovården	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar Arbetet fortgår, det har dock uppstått vissa svårigheter att få till kontinuerliga möten med landstingets representanter. Förvaltningen kommer att fortsätta att försöka få till kontinuerliga möten med landstingets representanter.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

● Uppfylls helt

Kommentar

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att barn, ungdomar och vuxna som är i behov av stöd får hjälp anpassad efter det individuella behovet. De genomförandeplaner som enheterna upprättar är framtagna i samråd med brukaren. Alla insatser planeras i samråd med brukare och de beviljade insatserna speglar brukarnas önskemål om insatsernas utförande.

Insatser för unga bedrivs utifrån evidens- och kunskapsbaserade metoder. Målsättningen är att stärka de resurser som finns i familj och nätverk för att undvika att barn och unga placeras utanför hemmet och för att hitta former för insatser på hemmaplan. Socialtjänsten utvecklar arbetsätt, som förbättrar effektiviteten i handläggningen för att ge familjer en så bra service som möjligt. Vi arbetar med intensivutredningar och särskilda handläggare ansvarar för arbetet med unga lagöverträdare. För barn i familjehem är det viktigt att förstå varför de är placerade och vart de kan vända sig med frågor, synpunkter eller önskemål. För detta ändamål kommer alla barn och ungdomar att få en egen s.k. barnpärm, som hjälper dem att få sammanhang kring placeringen.

Skolgången för placerade ungdomar har följts upp metodiskt. Information har inhämtats från skolan avseende skolresultat och närvaro. Av 25 unga var 21 inskrivna i grundskola/gymnasium, två var sjukskrivna och två nyanlända ensamkommande flyktingar. Uppföljning av de familjehemsplacerade barnens skolresultat när de slutat grundskolan/gymnasiet har gjorts. Ett av fyra barn lämnade grundskolan med fullständiga betyg. De övriga tre hade varit placerade i behandlingsskolor och för dem finns särskild planering för den fortsatta skolgången. Fem av sju lämnade gymnasiet med godkända betyg. En enkät har skapats med frågor till barnen om deras skolgång. Hittills har fem enkäter genomförts. Resultatet visar bland annat att barnen trivs i skolan, att de är närvarande på alla lektioner och att familjehem och socialtjänst är intresserade av hur det går för dem.

Även skolsituationen för ungdomar i öppenvård och vid utredning har kartlagts. Av 148 unga inskrivna i någon skolform har information från skolan inhämtats i 132 ärenden. Resterande gällde nyinledda utredningar, ungdomar som var inskrivna på Jobbtorg eller hade arbete.

Alla verksamheter inom avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning har som yttersta mål att brukarna upplever att de får en god service och omsorg. Hemtjänsten har genomfört en intern brukarundersökning, genom telefonintervjuer. Denna visade att nöjdheten överlag var hög. De utvecklingsområden som identifierades i samband med undersökningen har Hemtjänsten arbetat aktivt med att förbättra. Undersökningen i sin helhet redovisades i tertiärrapport 1. Sätra vård- och omsorgsboende och LSS-bostäder har med bakgrund av förra årets resultat i brukarundersökningen upprättat handlingsplaner. Med dessa riktade insatser tros upplevelsen av god service och omsorg att öka och att målet därmed kommer att uppnås. Undantaget är indikatorn *nöjda brukare inom LSS* där målet tros kunna uppfyllas till viss del.

Förvaltningens dietist har arbetat med flera aktiviteter som tros kunna ge effekt på äldres upplevelse av mat och måltidssituationen på Sätra vård- och omsorgsboende. Skollunch

erbjuds från och med tertial två på tre olika skolor i stadsdelen. Tillgängligheten gör att fler äldre får möjlighet att äta en bra och balanserad kost till ett reducerat pris. Dietistens arbete har även riktats till målgruppen funktionsnedsatta genom att personalen inom LSS-bostäder har utbildats i mat och måltidssituationen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomso rgen (Utredningst yp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	80,13 %	82,64 %	81	84 %	80 %	Tertial 2 2013
Kommentar Indikatorn mäter antalet barn och unga 0-19 år som avslutats under perioden augusti 2011- juli 2012 och som inte återkommit inom tolv månader. Endast 31 av 156 unga har återkommit. Förvaltningen når KF:s mål, men resultatet är en liten försämring jämfört med bokslutet 2012.						
 Andel enskilda som ökat sin funktionsför måga inom socialpsykia trin		50 %		15 %	tas fram av nämnden	2013
Kommentar Årsmålet för 2013 sattes innan indikatorn hade börjat mätas, det fanns inga resultat att jämföra med.						
 Andel personer med insatser inom socialpsykia trin som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd		82 %		80 %	80 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
genomfördes (IoF)						
● Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar		100 %		95 %	tas fram av nämnden	2013
Kommentar						
Hittills i år (jan-augusti) har totalt 39 unga under 15 år anmälts för brott. Siffran inkluderar även de s.k. förstagsångsbrotten. Alla har kallats och kommit för samtal.						
● Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	72,14 %	79,46 %	74	70 %	65 %	Tertial 2 2013
● Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden		36 %		33 %	-	2013
Kommentar						
Sex av åtta försökslägenheter, som uppfyller minimikravet på boendetid, har övergått till eget kontrakt.						
● Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd		78 %		75 %	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		80 %		85 %	öka	2013
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		63 %		71 %	öka	2013
Kommentar						
Med viss osäkerhet tros målet kunna uppfyllas. En ökning med 9% är nödvändig för att nå årets mål jämfört med årsbokslutet 2012.						
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att				80 %	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						
Kommentar						
De lokaler och de aktiviteter som genomförs på våra LSS- bostäder är anpassade så att bästa möjliga tillgänglighet ska uppnås.						
■ Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet. (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)					tas fram av nämnderna	2013
● Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		85 %		70 %	tas fram av nämnden	2013
● Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga		0,9 %		2 %	tas fram av nämnden	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		85 %		91 %	91 %	2013
 Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		79 %		85 %	91 %	2013
 Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		89 %		93 %	91 %	2013
 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)		72 %		89 %	89 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Kommentar						
Riktade insatser har bedrivits inom stadsdelens egna LSS-verksamheter så som brukarråd och anhörigmöten. Specifika handlingsplaner har tagits fram där varje enhet talar om hur de ska arbeta för att öka andelen nöjda brukare.						
● Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)		100 %		90 %	90 %	2013
● Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)		85 %		84 %	84 %	2013
● Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)		88 %		84 %	84 %	2013
● Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		86 %		76 %	76 %	2013
● Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		85 %		76 %	76 %	2013
● Omsorgstagarnas upplevelse		77 %		75 %	75 %	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)						
 Omsorgstagarernas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)		85 %		85 %	85 %	2013
 Omsorgstagarernas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)		91 %		90 %	90 %	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa är implementerad i alla förskolor och skolor	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar			
En arbetsgrupp har tagits fram för att revidera samverkansavtalet och ta fram mål som går att mäta bättre. Arbetsgruppen rapporterar till styrgruppen för samverkan där avdelningschefer från förskola, socialtjänst, närpolischef, grundskolechef samt verksamhetschef från landstinget ingår. Rutiner för anmälan till Skärholmens stadsdelsförvaltnings socialtjänst från verksamheter med anmälningsplikt har reviderats utifrån de nya bestämmelserna i socialtjänstlagen.			
 Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar			
Ungdomar anmälda misstänkta för narkotikabrott har handlagts utan dröjsmål i utredningscentrum enligt de rutiner som finns med polisen. Projektet Sociala insatsgrupper har målsättningen att förhindra en negativ utveckling genom att involvera och aktivt arbeta genom det sociala nätverket. Som komplement i utredningsarbetet med ungdomar har använts en strukturerad intervjumall som bland annat tar upp frågor			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
alkohol och narkotika. Fältverksamhetens preventionsarbete riktat mot en minskning av narkotikaanvändningen har ägt rum i samband med det yttre uppsökande arbetet, skolträffarna och 127 festivalerna. Mentorerna har deltagit i nattvandringar, vilket skapat möjligheter till samtal med ungdomar om attityder och beteenden.			
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen inventera möjligheten att bygga om/ omvandla befintliga byggnader till gruppbestäder eller servicebestäder.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Förutsättningarna för eventuella samnyttjande mellan stadsdelens olika fastigheter har kartlagts för att om möjligt omvandla befintliga byggnader till gruppbestäder och servicebestäder. I dagsläget finns inte byggnader lämpliga för ändamålet.			
 Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.	2013-01-01	2013-12-31	
 Säkerställ att nämnderna beställer de gruppbestäder som behövs.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Flera nybyggnationer av LSS-bostäder är beställda. Inga nybyggnationer har påbörjats under perioden.			
 Förstärka arbetet med att erbjuda kollo. Både riktade insatser och generellt tillgängliggöra informationen. Möjligheten till anmälan ska finnas digitalt och manuellt.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Stadsdelsförvaltningen har delat ut informationsmaterial till följande verksamheter i stadsdelsområdet: parklekarna, mötesplatserna, skolor, bibliotek, simhall, medborgarkontoret och socialtjänsten. Informationsmaterialet har bestått av ett första utskick av små vykort, ett andra utskick av kollokatalog samt affisch. I samband med att ansökningstiden för kollo förlängdes kommer förvaltningen att skicka uppdaterat informationsmaterial till samma verksamheter.			
 Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Barnperspektivet beaktas i alla utredningar och insatser. Personal har deltagit i utbildning om de förändringar i socialtjänstlagens som syftar till att öka barnperspektivet i socialtjänstens arbete. Familjevården fokuserar på att utveckla möjligheterna för barns delaktighet, t.ex. genom utbildning i barnsamtal. Arbetet pågår för att göra en barnpärm till varje barn, som hjälp för barnen att förstå sin bakgrund och situation. I den uppsökande verksamheten har fältverksamheten initierat samtal om barnkonventionen, barnuppfostran och föräldraskap med barn, föräldrar och andra vuxna. Fritidsenheten och förskolorna arbetar bland annat efter FN:s barnkonvention. Förskolorna arbetar även utifrån sina olika styrdokument och beaktar barnperspektivet i all verksamhet. I reflektioner på förskolorna med utgångspunkt från mål och målområden i likabehandlingsplanen diskuteras barnperspektivet kopplat till praktik. I likabehandlingsarbetet säkerställs att barnens rättigheter efterlevs. Avdelningen för stadsutveckling beaktar och bejakar barnkonventionen i alla projekt. I arbetet med utveckling av utemiljö är barn och ungdomar en stor och viktig grupp att inkludera i arbetet, det är för deras framtid som förvaltningen arbetar för att utveckla området.			
 Stadsdelsnämnderna ska strukturerat arbeta med att förbättra brukarnas	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
nöjdhet			
<p>Kommentar</p> <p>Återkommande brukarundersökningar är ett viktigt verktyg för att förbättra brukarnas nöjdhet. Målgruppen på Sättra vård- och omsorgsboende är till stor del personer med någon form av minnessjukdom. För att underlätta för denna målgrupp att delta i undersökningar har enheten köpt in läsplattor. Tanken är att dessa ska användas för korta undersökningar i till exempel mat och måltidssituationen. Brukarna ges via läsplattan möjlighet att i samband med måltiden svara på hur de upplevde maten, dukningen, den sociala gemenskapen, etcetera.</p> <p>I barn- och ungdomsenheten följs åtaganden upp i form av brukarenkäter. Enkäten delas ut i samband med att utredning avslutas. Av 54 enkäter har endast 16 besvarats, av dessa var endast två uppenbart missnöjda (barngruppen). Under hösten kommer möjligheterna att öka svarsfrekvensen att ses över. Vi kommer även att överväga om det finns bättre sätt att följa upp verksamheten.</p> <p>Förskolorna arbetar med att förbättra kommunikationen med föräldrarna kring barns utveckling och lärande. För att öka kopplingen mellan verksamheten och de begrepp som finns i enkäten har frågorna funnits tillgängliga tillsammans med bilder från verksamheten. Förskolorna har även utnyttjat den språkkompetens som finns bland personalen och informerat på andra språk än svenska till föräldrar.</p> <p>Fritidsenheten arbetar ständigt med att utveckla samt förbättra kommunikation och förhållningssätt till besökarna.</p>			
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att äldreomsorgens myndighetsutövning och kommunala utförare arbetar i enlighet med Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>Nytt värdegrundsmaterial har under perioden tillhandahållits från äldreförvaltningen. Detta har säkerställts genom internkontroll såsom aktgranskning, kollegiegranskningar, kontroll av kundlistor, teammöten och enskilda möten med handläggare. Socialtjänsten samverkar med utförare, primärvård och slutenvård, andra myndigheter och enheter så att det gagnar den enskilde.</p>			
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2013-01-01	2013-12-31	
<p>Kommentar</p> <p>Sättra vård och omsorgsboende ingår i ett av de stadsövergripande projekten för kvalitetsutveckling; "Fördjupad kvalitetsanalys för förändrad kravställning och uppföljning" Ett resultat av de träffar som varit på Sättra vård och omsorgsboende är att kvalitetsfrågor har belysts och processats ur olika synvinklar och aspekter för att fånga upp vad är kvalitet för våra boende och hur kan man mäta så kallade mjuka värden.</p>			

Nämndmål:

Barn och unga växer upp till självständiga vuxna.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samverkan såväl inom som utom stadsdelen, ska socialtjänsten tidigt uppmärksamma barn och unga som är i behov av stöd.

Förväntat resultat

Barn, unga och deras familjer får det stöd de behöver. Barn och unga ges möjlighet till

delaktighet och inflytande. Samarbetet mellan socialtjänst och skola förbättras när det gäller placerade barns och ungas skolgång.

Kommentar

Genom samverkan ska barn som är i behov av insatser tidigt uppmärksammas. Stadsdelsnämnden har en särskilt utformad samverkansmodell bestående av förskola, skola, fritid, socialtjänst, polis, BUP, BVC och vårdcentral. Tolv samverkansföretag har genomförts hittills i år. En arbetsgrupp arbetar med att revidera den lokala samverkansöverenskommelse som finns mellan stadsdelens olika verksamheter, skolorna och polisen. Samverkan har utökats med en särskild arbetsgrupp för att förbättra samverkan mellan skola och socialtjänst. Här ges möjlighet att diskutera samarbetssvårigheter och att informera om viktiga förändringar inom respektive verksamheter. Rutinerna för anmälan från verksamheter med anmälningsplikt till socialtjänsten när det gäller barn och unga har reviderats utifrån nya bestämmelser i socialtjänstlagen.

Inom socialtjänsten tas barn och ungdomars familj och nätverk tillvara i planering av stöd och insatser. Placerade barns och ungas skolsituation har följts upp för att säkerställa en god skolgång. Inom familjevården har man haft särskilt fokus på familjehemsplacerade barns skola och hälsa. I arbetet med familjer används evidens- och kunskapsbaserade metoder.

Förskolan stödjer barn och föräldrar vid övergången till skolan enligt en arbetsplan, en årscirkel och nätverksgrupper. Nätverksgrupperna består av representanter från varje förskola samt förskoleklass och träffas 2-3 gånger per år för planering.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel genusutbildad personal i fritiden		96,43 %		76 %		2013
Kommentar Ingen utbildning har skett hittills under året. Enheten har dock sedan tidigare genusutbildat en stor andel av personalen.						
 Andel ungdomar som är utbildade styrelseledamöter i mötesplatsernas styrelser och ungdomsrådet		49 %		95		2013
Kommentar På grund av omstrukturering inom enheten har ledningen inte prioriterat utbildning av styrelseledamöter, utan istället fokuserat på arbetsmiljön i samtliga verksamheter.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fritidsenheten har ett strukturerat genusarbete där alla barn och unga kan utveckla sin unika identitet och intressen	2012-01-01	2014-12-31	
Kommentar Fritidsenheten har utvecklade metoder kring strukturerat genusarbete som tillvaratar individens egna identitetsutveckling. Medvetenheten finns att arbeta utifrån ett genusperspektiv hos personalen.			

Nämndmål:

Alla former av missbruk minskar.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Avsikten är att förhindra att barn, unga och vuxna utvecklar ett destruktivt beteende.

Förväntat resultat

Antalet ungdomar som helt tar avstånd från alkohol, droger och tobak ska öka och nyrekrytering till missbruk ska minska. Antalet ungdomar som använder alkohol en gång i månaden eller oftare minskar.

Kommentar

Fältverksamhetens arbetar drogförebyggande bland annat i samband med skolträffarna och 127 festivalerna. I verksamheterna för unga används strukturerade intervjumetoder som komplement i utredningar, där problemområden som alkohol och narkotika identifieras. Inom familjevården har rökavvänjning diskuterats med de unga och antalet som använder tobak har minskat. Minskat tobaksbruk är betydelsefullt för att minska narkotikabruket. Minderåriga som påträffats alkohol- eller drogpåverkade har kallats till socialtjänsten för samtal tillsammans med vårdnadshavare. Ärenden som rör unga misstänkta för narkotikabrott har handlagts snabbt i utredningscentrum.

I samförstånd mellan personal och ungdomar är fritidsenheten en tobaksfri verksamhet. Fritidsenheten arbetar för att vara ett attraktivt drogfritt alternativ för ungdomarna.

Åtgärder som bidrar till minskad konsumtion av alkohol och narkotika är folköls- och tobakstillsyn och arbete mot langning, vilket sker i nära samarbete med polisen. Hittills i år har 30 tillsynsbesök genomförts.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel unga som kommit på kallelse efter att ha påträffats alkohol-		85 %		90 %		2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
eller drogpåverkade						
Kommentar						
Sju minderåriga (januari – augusti) har omhändertagits alkohol- eller drogpåverkade och kallats för samtal tillsammans med vårdnadshavare, alla har kommit.						
 Andel vuxna som har kallats på besök till socialtjänsten efter att ha omhändertagits alkohol- eller drogpåverkade		100 %		100 %		2013
Kommentar						
68 personer har kallats efter att ha blivit omhändertagna alkohol- eller drogpåverkade (januari-augusti). Socialtjänsten har haft samtal med alla utom tre, de flesta vid personligt besök, några per telefon.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Minderårig som påträffats alkohol- eller drogpåverkad ska tillsammans med vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänsten inom två dygn	2011-01-01	2013-12-31	
Kommentar			
Mottagningsenheten har i uppdrag att kalla ungdomar som omhändertagits för ett bedömningsamtal. I de fall den unge inte hör av sig görs hembesök med erbjudande om samtal.			

Nämndmål:

Brukarnas självständighet och delaktighet ökar.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kundvalsmodellen genomsyrar verksamheterna. Samtliga brukare/kunder har en aktuell genomförandeplan som de har varit med och upprättat. Samtliga enheter arbetar aktivt med att kvalitetssäkra sina verksamheter.

Förväntat resultat

Brukarna upplever att de är delaktiga i planering och genomförande av insatser genom att hänsyn tas till deras egna önskemål.

Kommentar

Vid ansökan om bistånd uppmuntras den enskilde att själv formulera sin ansökan utifrån

behov och önskemål. Innan beslut fattas kommuniceras utredningen och brukaren har rätt att komma med synpunkter eller nya fakta som kan ha betydelse för bedömningen. Information lämnas alltid om möjlighet att överklaga beslut.

Inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning finns ett valfrihetssystem där den enskilde själv kan välja utförare. Ett viktigt instrument för att skapa delaktighet för våra brukare är via upprättande av genomförandeplanen. Förra årets mätning av andel upprättade genomförandeplaner visade på en ökning med 22 % jämfört med år 2011. Samtliga enheter inom avdelningen har fortsatt att arbeta för att öka andelen genomförandeplaner dels genom utbildningssatsningar men också genom stöttning av respektive enhets dokumentationsombud. Prognosen pekar, mot bakgrund av de riktade insatser som bedrivs, att målet för året kommer att uppnås. Genomförandeplaner görs tillsammans med brukaren, vilket ökar delaktighet i handläggningen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel aktuella genomförandeplaner för utförare inom stadsdelens egna verksamheter i omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning.		69,08		75 %		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla brukare inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning ska ha en aktuell genomförandeplan. En plan upprättas alltid vid ny beställning och följs upp minst en gång per år (utförare)	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar Alla enheter arbetar för att hålla genomförandeplanerna aktuella. Resurser har satts in på flera enheter för att stötta personalen i dokumentation. Inom hemtjänsten och assistansenheten finns utmaningar för att nå målet. Assistansenheten har under tertialperioden utbildat personal och har färdigställt ett rum för dokumentation så att personalen ges förutsättningar att uppdatera genomförandeplanerna. Hemtjänsten genomförde under första tertialet en organisatorisk förändring som har inneburit att brukare bytt stödpersoner. På grund av bytet av stödperson är alla genomförandeplaner i dagsläget inte uppdaterade.			
 Beställarenheten bjuder in externa utförare för information och diskussion i nätverksträffar med vikt på genomförandeplaner och delaktighet.	2012-04-24	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar			
Socialtjänstens beställarenhet samverkar med olika aktörer och verkar för ett gott samarbetsklimat med utförande verksamheter. Samverkan pågår lokalt med hemtjänstföretag och boenden inom LOV. Förvaltningen har haft två större möten under våren med utförare i staden men även med primärvård och Reagera.			

Nämndmål:

Medborgare i Skärholmen klarar av ett eget boende samt har möjlighet att gå från hemlöshet till eget kontrakt.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom en god samverkan mellan olika professionella aktörer samlas resurser och insatser för personer som befinner sig i risk för hemlöshet eller i hemlöshet.

Förväntat resultat

Antalet personer i Skärholmen som vräks från sin lägenhet minskar.

Kommentar

Det vräkningsförebyggande arbetet visar ett positivt resultat avseende personer som har haft hyresskulder. Inga barnfamiljer har vränts under året. Ett aktivt arbete har pågått tillsammans med hyresvärdarna, vilket gynnat samarbetet för att hitta lösningar för de människor som riskerat att vräkas på grund av störningar eller hyresskulder. Handlingsplanen för det vräkningsförebyggande arbetet har reviderats med tydligare mål och förtydligt barnperspektiv.

Boendestöd, som innebär socialt och pedagogiskt stöd anpassat till varje person erbjuds i tränings- och försöklägenheter både för vuxna och ungdomar. Vid Sättagårdsvägen 8 driver socialtjänsten ett projekt som omfattar stödboende, jourhemsboende och arbetsmarknadsåtgärder. 20 familjer, varav 29 vuxna och 36 barn har bott på Sättagårdsvägen. Av dessa har sex familjer kunnat flytta vidare till annat boende. En arbetskonsulent som ansvarar för stadsdelens samtliga arbetsmarknadsåtgärder är knuten till projektet.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer som efter avslutad budget- och skuldrådgivning är nöjda och anser att de har kontroll över sin ekonomi.	100 %	83,33 %	75 %	75 %		Tertial 2 2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Kommentar						
Den enkätundersökning som genomförts (totalt 46 enkäter) har gett 18 svar. Av dessa upplevde alla att de fått ett gott bemötande och ett bra stöd i sin fortsatta hushållsekonomi.						
 Antal vräkta hushåll i stadsdelen.				0		2013
Kommentar						
Hyresrådgivningen har tagit emot totalt 230 ärenden som gällt hyresskulder, sena betalningar, störning, vanvård eller olovlig andrahandsuthyrning. 15 ärenden har gällt avhysning, dock inga barnfamiljer. Sex avhysningar har verkställts.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samspel med fastighetsägarna utvecklar stadsdelsnämnden arbetssätt som motverkar hemlöshet	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentar			
Stadsdelens hyresrådgivare har samarbetat med fastighetsägarna och andra intressenter med gemensamma träffar och information. På så sätt har möjligheterna till tidiga åtgärder och förebyggande insatser ökat för att motverka att människor blir hemlösa. Det vräkningsförebyggande arbetet har visat resultat, ingen barnfamilj har vräkts från sin bostad under året.			
 Stadsdelsnämnden ska kontakta alla personer där hyresvärden meddelat hyresskuld	2011-01-01	2013-12-31	
Kommentar			
Hyresrådgivaren har kontaktat alla personer där det inkommit information om hyresskuld. Om inte hyresskulden reglerats har ny kontakt tagits via telefon eller vid hembesök. Antalet meddelanden om hyresskuld som gällt barnfamiljer har varit 76 (januari-juli), inga barnfamiljer har vräkts.			
 Stadsdelsnämnden uppmanar privatvårdar att ta kontakt med socialtjänsten när hyresskuld uppstår	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar			
En del i det förebyggande arbetet är samverkan med privata vårdar för gemensamma möten och för att ge information om stadsdelens hyresrådgivning. Hyresvårdarna uppskattar att ha kontaktpersoner i socialtjänsten som de kan vända sig till vid behov. Samarbetet har gett goda resultat för att hitta lösningar som gagnar alla, framför allt de personer som har hyresskulder.			

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden arbetar för att trygga och säkra de äldres livssituation.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning sker genom sociala och

förebyggande insatser för att skapa en trygg äldreomsorg. Aktiviteter, vaktmästarservice, heminstruktör för syn och hörsel är exempel på insatser som erbjuds.

Förväntat resultat

Resultat av brukarundersökningen ska visa att merparten av brukarna är nöjda med tryggheten. De äldre har en säkerställd hälso- och sjukvård inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden. De äldre i stadsdelen är nöjda med sociala och förebyggande insatser.

Kommentar

Äldre medborgare erbjuds vaktmästarservice, heminstruktör för syn och hörsel, anhörigstöd samt information och vägledning på det öppna aktivitetscentret Eken. På Sätra vård- och omsorgsboende har brukarna fått riskbedömningar kring fall, nutrition och trycksår. Den nya avtalsleverantören gällande trygghetslarm har under perioden förberett och installerat den utrustning som krävs. Ett nytt och säkert trygghetslarm tros kunna generera en ökad trygghet för de äldre boende på Sätra vård och omsorgsboende. Inom hemtjänsten har personalen utbildats i syfte att stärka kompetensen kring brottsförebyggande åtgärder i enskilda hem. Genom samarbete med polisen har personalen utbildas i hur de kan instruera stadens äldre med hemtjänstinsatser att motverka och förebygga brott i hemmet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden som är identifierade som riskpatienter för fall, undernäring och trycksår ska en vårdplan upprättas, om möjligt, i samråd med den boende	2012-01-01	2014-12-31	
Kommentar Aktuell vårdplan finns för samtliga boende där risk finns för fall, undernäring och trycksår. Utifrån resultatet för de olika bedömningarna planeras åtgärderna.			
 Förvaltningen ska tillhandahålla fixartjänst, syn- och hörselkonsulent, anhörigstöd. Det öppna aktivitetscentret Eken ska erbjuda förebyggande och sociala aktiviteter som de äldre själva efterfrågat.	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar Stadsdelen har Ekens öppna aktivitetscenter som vänder sig till alla äldre i stadsdelen. Anhörigstödjaren vägleder och stöttar anhängvårdare och guidar de till rätt hjälp. Under första tertialet har syn- och hörselkonsulenterna regionaliserats och tillhör nu Hägersten - Liljeholmens stadsdelsförvaltning. Tjänster köps in då behov hos enskilda föreligger. Avdelningens dietist arbetar för att stärka sociala och förebyggande insatser som är relaterade till mat och måltidssituationen.			
 Riskbedömningar för fall, undernäring och trycksår genomförs för alla boende inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden inom 14 dagar efter inflyttning.	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar Alla som flyttat in under perioden har inom 14 dagar erbjudits en riskbedömning av nutrition, fallrisk och trycksår.			

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden arbetar med förebyggande och tidiga insatser för barn och unga för att trygga en positiv social utveckling

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Samtal i form av råd och stöd inom socialtjänsten ökar. Föräldrar som upplever att barnen är trygga i förskolan ökar. Besökande ungdomar på mötesplatserna ökar.

Kommentar

Fältverksamheten arbetar uppsökande och förebyggande med ungdomar ur ett generellt hälsofrämjande perspektiv genom sin uppsökande verksamhet, trivselvandringar och 127 festivalerna. Mentorsprogrammet har avslutats, men arbetet med att utbilda goda förebilder har fortsatt. Under vårterminen har fältverksamheten genomfört fem skolträffar ägt, 140 elever och 50 föräldrar har deltagit. Fältassistenter och fritidsverksamhet har ett gemensamt uppdrag att samverka i det förebyggande arbetet för stadsdelens ungdomar.

Ungdomsmottagningens uppgift är att främja ungdomars hälsa avseende identitet och samlevnad, stärka deras utveckling och att förebygga psykisk och social ohälsa. Arbetet har bestått av öppen mottagning, utåtriktade gruppverksamheter och samtalskontakter.

Samarbetet mellan skola, socialtjänst, polis, fritid och föräldrar i ”Barn i riskzon” har fortsatt med träffar var tredje vecka. Samarbetsmodellen omfattar tre skolor och avsikten är att vända en negativ utveckling när det finns bekymmer runt ett barn eller en ungdom. En uppföljning av arbetsmodellen under sommaren har bland annat visat att skolorna tidigare uppmärksammar riskfaktorer vilket är till hjälp i det förebyggande arbetet, vid oroande tendenser har insatser kunnat skraddarsys på skolan och föräldrar har uttryckt att de känt stor trygghet och fått extra stöd i föräldrarollen. Under året har 30 elever varit aktuella i BIR-grupperna. Av dessa aktualiserades 18 elever hos socialtjänsten - nio elever var redan aktuella. Tre aktualiserades inte utan fick hjälp på annat sätt i och med att de uppmärksammades tidigt. Endast fem vårdnadshavare tackade nej till att deras barn skulle vara föremål för gruppens arbete.

Förskola och fritid samverkar i ett lokalt och övergripande samverkansfora med socialtjänst, skola, BVC och polis i stadsdelen där gemensamma frågor tas upp. Föräldrastöd erbjuds i många olika former. 12 personer har deltagit i en Alla barn i centrum-kurs (ABC) och för närvarande står 32 föräldrar i kö, fler kurser kommer att påbörjas under hösten.

Intresset bland föräldrar för föräldraträningprogrammet Komet har varit lågt. En grupp på åtta föräldrar har deltagit hittills under året. Utbildning av nya gruppledare har pågått liksom en satsning på marknadsföring och rekrytering av föräldrar så att nya grupper ska kunna startas under hösten.

I brukarundersökningen anser 86 % av alla föräldrar att förskolans verksamheter är en trygg och säker plats. Andelen föräldrar som anser att deras barn känner sig trygga har ökat från 83 % till 89 %.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel unga som kommit till samtal på kallelse från socialtjänsten efter underrättelse från polisen om misstänkt förstagångsbrott (24 timmars-regeln)	100 %	97,37 %	95 %	95 %		Tertial 2 2013
Kommentar Socialtjänsten har under tertialen kallat elva unga under 15 år som anmälts misstänkta för sitt första brott. Alla har kallats och alla har kommit för samtal.						
 Antal deltagare i genomförda föräldrautbildningen Alla Barn i Centrum (ABC) träffar				30		2013
Kommentar Hittills under året har 12 föräldrar genomfört minst 75 % en ABC-kurs.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsförvaltningen ska erbjuda stöd och hjälp till vuxna och barn, som är utsatta för våld eller hot om våld inom familjen	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentar Våld är ofta ett inslag i problembilden i familjer. T.o.m. augusti har 39 % av alla inledda utredningar i ej aktuella ärenden rört våld mot kvinnor och barn. För att strukturera arbetssätt när det gäller insatser för människor som drabbats av våld i nära relationer finns inom socialtjänsten ett relationsvåldsteam (RVT). Behandling och stödsamtal sker med både våldsutsatta och våldsutövare. Samtalen är strukturerade och lösningsfokuserade. Under året har 18 män fått samtalsstöd/behandling med anledning av att de misshandlar. Målsättningen har även varit att minska placeringar, efter riskbedömning erbjuds i vissa fall placering. Antalet personer som kontaktat RVT har ökat, medan antalet placeringar och antalet vård dygn i skyddat boende har minskat. Inriktningen är att stärka de resurser som finns i nätverket för att hitta alternativa möjligheter och praktiska lösningar - just nu är endast fem kvinnor och nio barn placerade i skyddat boende. Föräldrar som anmälts med anledning av misstänkt våld mot barn har erbjudits samtalskontakt med behandlare i Framnäsgruppen AB. Av 22 familjer som erbjudits insatsen har 13 familjer med 18 barn tackat ja till kontakten. Hur många som fullföljt insatsen och om de anser att de fått hjälp kommer att följas upp vid avslutningsamtal. Resultatet redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.			
 Varje förskola bjuder in till minst två föräldraträffar per år enligt "Vägledande samspel" nivå ett	2011-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

● Uppfylls helt

Kommentar

Förvaltningen bedömer att målet i huvudsak uppnås. Under sommaren har förvaltningen kunnat ta emot fler sommararbetande ungdomar än någonsin, 590 stycken, vilket är mycket positivt och ökar våra möjligheter att framstå som en attraktiv arbetsgivare för framtida generationer. Sjukfrånvaron minskar inte riktigt i den takt som vi hade hoppats, vi kan se att den långa sjukfrånvaron har ökat marginellt. Förvaltningen fortsätter därför med aktiva insatser för att få ner sjukfrånvaron. För att säkerställa att förvaltningens medarbetare och chefer har god kompetens utifrån verksamhetens behov arbetar stadsdelen dels med övergripande kompetens- och bemanningsplanering, dels med att varje medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan som tas fram vid medarbetarsamtalet.

Ofrivillig deltid: Förvaltningen använder systemet WIN-LAS som administrativt stöd i arbetet med att minska den ofrivilliga deltiden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi		416 st		600 st	5100	2013
Kommentar						
Feriearbeten för skolungdom: 590 skolungdomar fick sommarjobb genom stadsdelsförvaltningen. Det är en mycket hög siffra jämfört med tidigare år: 416 ungdomar år 2012 och 316 år 2011. Den stora ökningen av sommarjobb har varit möjlig tack vare projektmedel från "Vackra Stockholm" och Söderortsvisionen (4,8 mnkr).						
● Aktivt Medskapandeindex		80		81	80	2013
● Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid		9,52 %		10 %	75 %	2013
● Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare		72 %		75 %	80	2013
● Medarbetare		92 %		93 %	92	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
e vet vad som förväntas av dem i deras arbete.						
 Sjukfrånvaro	5,8 %	5,8 %	5,7 %	5,6 %	4,4 %	Tertial 2 2013
Kommentar						
Trots fortsatta insatser i arbetet med att minska sjukfrånvaron bedöms att årsmålet inte helt uppnås. Det är den långa sjukfrånvaron som ligger kvar på en alltför hög nivå. Den korta och den mellanlånga sjukfrånvaron är relativt oförändrad.						
Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse			
 Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2013-01-01	2013-12-31				
Kommentar						
Förvaltningen avvaktar besked från Kommunstyrelsen när detta arbete ska påbörjas.						

Nämndmål:

Alla känner till och arbetar enligt Skärholmens värdegrund och vision 2030.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skärholmens värdegrund och stadens vision 2030 ska genomsyra vårt arbetssätt och vårt bemötande.

Förväntat resultat

Andelen medarbetare som aktivt använder värdegrunden och vision 2030 ska öka.

Kommentar

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås. Skärholmens värdegrund är väl förankrad i verksamheten i betydelsen att medarbetarna känner till värdegrunden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som anser att värdegrunden har		96 %		96 %		2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
betydelse för brukarna på deras arbetsplats						
 Andel medarbetare som uppfattar att värdegrundens har betydelse för arbetsklimate		94 %		94 %		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska skapa medvetenhet och delaktighet bland medarbetarna om värdegrundsarbetet och vision 2030.	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar Vid nyanställning introduceras nya medarbetare i Skärholmens värdegrund och Vision 2030. I det dagliga arbetet diskuteras kontinuerligt organisation, arbetssätt, god etik, måluppfyllelse samt behov av förändringar på kort eller på längre sikt.			
 Stadsdelsförvaltningen anordnar praktikplatser för personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar En förskola inom förvaltningen har tagit emot en praktikant från Lärvox under våren, praktiken avslutades i juni 2013. Förskolorna står beredda att ta emot fler praktikanter så snart förfrågan från Lärvox inkommer.			
 Övningen "Hur pratar vi med varandra" – ett stöd för arbetsmiljöutveckling ska genomföras på alla arbetsplatsträffar.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Hälsan ökar och sjukfrånvaron minskar.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Genom att utveckla ledarskapet och öka förutsättningarna för ett aktivt medarbetarskap verkar stadsdelen för ökad hälsa. Insatser för god arbetsmiljö, ett gott arbetsklimate, friskvård till våra medarbetare och ett aktivt arbete vid sjukfrånvaro ska också bidra till ökad hälsa och att sjukfrånvaron minskar.

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron sjunker i stadsdelen och medarbetarna är friskare.

Kommentar

Periodens utfall för långtidssjukfrånvaro är högre än årsmålet. Förvaltningen kommer därför att förstärka de enhetsvisa uppföljningarna med varje chef som påbörjades under våren. Vid dessa uppföljningar, som görs enligt en i förväg uppgjord samtalsguide sker genomgång av statistik, uppföljning och planering av åtgärder för enskilda medarbetare. Under perioden har förvaltningen bjudit in och informerat företrädare från samtliga fackliga organisationer inom Skärholmen om förvaltningens hantering av sjukfrånvaro och rehabilitering. Eftersom fackliga företrädare ibland deltar i enskilda ärenden är det viktigt att vi får gemensamma referensramar i arbetet med att minska sjukfrånvaron.

I tabellen nedan redovisas sjukfrånvarons utveckling under 2013 per avdelning.

Sjukfrånvaro 2013	Årsmål 2013	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli
Administration, medborgarservice & Stadsutveckling	2,8%	3,7%	3,5%	3,4%	3,4%	2,9%	3,2%
Socialtjänsten	6,0%	4,3%	4,1%	4,1%	4,0%	4,1%	3,9%
Utförare inom äldre och funktionsnedsatta	6,1%	6,5%	6,4%	6,7%	6,6%	6,5%	6,5%
Förskola	6,9%	6,8%	6,6%	6,5%	6,5%	6,5%	6,5%
Fritid	3,0%	2,9%	2,7%	2,4%	2,6%	2,7%	2,7%
Totalt Stadsdelsförvaltningen	5,6%	5,9%	5,8%	5,7%	5,7%	5,7%	5,8%

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel korttidssjukfrånvaro	2,01 %	2,96 %	2,1 %	2,1 %		Tertial 2 2013
 Andel långtidssjukfrånvaro	2,64 %	1,76 %	2,7 %	2,3 %		Tertial 2 2013
Kommentar						
Från och med i år utgör stadens sjukstatistik grund för sjuktalen. Tidigare har förvaltningen tagit fram egen sjukstatistik med delvis annat underlag, vilket försvårar jämförelser med föregående år. Den långa sjukfrånvaron har ökat något. Fortsatta enhetsvisa uppföljningar av sjukfrånvaron med chefer kommer förhoppningsvis att ge resultat. På uppföljningarna görs en genomgång på individnivå av långtidssjukskrivna och fortsatta aktiviteter för återgång i arbete planeras.						
 Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,1 %	1,23 %	1,2 %	1,2 %		Tertial 2 2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enhetschefer följer upp sjukfrånvaro tillsammans med HR och ekonomi tertialvis för att fånga upp eventuella behov av åtgärdsplaner på enhetsnivå.	2008-01-01	2013-12-31	
Kommentar Sjukfrånvaron i enheterna följs upp månadsvis vid ekonomiuppföljningar och tertialvis tillsammans med HR. Vid HRs genomgång följs varje aktuellt individärende upp för att stämma av att rehabiliteringsprocessen följs.			
 Alla enheter ska arbeta med förbättringsåtgärder utifrån resultat från medarbetarundersökningen och följa upp föregående års handlingsplan. Åtgärderna ska följas upp systematiskt.	2012-01-01	2014-12-31	
Kommentar I sammanställningen av åtgärdsområden som enheterna arbetar med framkom inga behov av särskilda förvaltningsövergripande åtgärder. I resultaten från medarbetarenkäten 2013 kommer vi att kunna följa upp huruvida medarbetare upplever att deras enheter arbetar med förbättringar utifrån enkätens resultat.			
 Tidiga och systematiska insatser vid korttidsfrånvaro.	2011-01-01	2014-12-31	
Kommentar Stadsdelen har en rutinbeskrivning för insatser vid korttidsfrånvaro. Vid avstämningar tertialvis med enhetschefer har HR påmint om denna rutin och stämt av hur enhetscheferna arbetar.			

Nämndmål:

Medarbetare och chefer har god kompetens utifrån verksamhetens behov

● Uppfylls helt

Beskrivning

Utveckling av medarbetarnas kompetens ska ha sin grund i verksamhetens behov. Som stöd ska förvaltningens chefer tillsammans med medarbetarna ta fram individuella utvecklingsplaner i samband med medarbetarsamtalet. Det ska vara tydligt för medarbetaren vilka krav och förväntningar som ställs på både prestation och utveckling. Medarbetaren ska känna till Skärholmens lönekriterier och förstå principerna för lönesättning.

Förväntat resultat

Skärholmen ska ha en långsiktig planering i kompetens- och bemanningsfrågor för att säkerställa en god kvalitet i verksamheterna.

Kommentar

Alla verksamheter har påbörjat en plan för kompetens- och bemanningsplanering vilken ger en övergripande bild av nuläge och framtida kompetensbehov. För att stödja att medarbetarnas kompetensutveckling planeras utifrån verksamheternas behov ska varje medarbetare ha en individuell utvecklingsplan som tas fram vid medarbetarsamtalet. I årets medarbetarenkät har stadsdelen ställt frågan huruvida medarbetare har en sådan plan och målsättningen är satt till att 100 % ska svara att de har en utvecklingsplan. Målsättningen är ambitiös, men speglar vikten stadsdelen lägger på planen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel medarbetare som har en skriftlig individuell utvecklingsplan				100 %		2013
Kommentar						
Indikatorn är ny och målet sattes till 100% för att spegla förvaltningens långsiktiga ambition. Då arbetssättet med krav på skriftlig individuell utvecklingsplan är nytt befarar vi att målet inte kommer att nås under året.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ En modell för kompetens- och bemanningsplanering ska implementeras och användas som ett verktyg i Skärholmen.	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Insatser för att stärka ledarskapet i stadsdelen ska planeras och genomföras. Underlag för planering ska hämtas exempelvis från resultat från	2013-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
medarbetarenkäten.			
Kommentar			
Den enkät som skickades till stadsdelens chefer under våren i syfte att kartlägga chefernas utbildningsgrund inom ledarskap är avslutad. Underlaget kommer att användas som utgångspunkt i beslut om en grundnivå utbildningsmässigt som Skärholmens chefer bör ha för att ges goda förutsättningar i sitt chefsuppdrag. Den sammanställning som gjorts av insamlade handlingsplaner från enheterna, som togs fram utifrån resultaten från medarbetarenkät 2012, visade inga särskilda behov av övergripande insatser för stadsdelens chefer. Ett utkast till introduktionsmodell för nya chefer är framtagen och ska förankras. En grundläggande arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud är under planering och kommer att erbjudas under hösten.			
	Process och verktyg för medarbetarsamtal/lönesamtal/individuell utvecklingsplan ska utvecklas för ökad kvalitet.	2013-01-01	2014-12-31
Kommentar			
Reviderad process och verktyg för medarbetarsamtal/lönesamtal/individuell utvecklingsplan har använts under året. I samband med löneöversynen diskuteras dessa med både chefer och med fackliga ombud vilket ger oss möjlighet att stämma av hur de har fungerat.			
	Stadsdelsförvaltningen genomför utbildning i att kommunicera med personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31
Kommentar			
Aktiviteten pågår och utbildningsinsatsen är planerad till att genomföras under hösten.			

KF:s inriktningsmål:

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Budgeten är i balans

 Uppfylls helt

Kommentar

Stadsdelsnämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Delårsbokslutet visar en budget i balans för perioden januari till och med augusti.

Alla verksamheter har under året ställt upp för varandra, föreslagit och genomfört konkreta budgethållningsåtgärder för att nå en budget i balans. Förvaltningen har under året haft inköpsstopp och endast nödvändiga utgifter har belastat resultatet. Återhållsamheten har gett resultat och förvaltningens budget har stabiliserats.

Nämnden prognostiserar ingen avvikelse mot budget efter resultatdispositioner. Före resultatdispositioner prognostiseras ett underskott om – 1,2 mnkr. Prognosen inkluderar beräknade budgetjusteringar om 0,3 mnkr för höga hyror i förskolan och 13,4 mnkr för prestationsförändringar främst inom funktionsnedsatta. För investeringsmedel avseende inventarier beräknas ett överskott om 3,2 mnkr.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	102,13 %		100 %	100 %	Tertial 2 2013
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,1 %	102,5 %		100 %	100 %	Tertial 2 2013
 Nämndens prognossäkerhet T2		3 %		+/-1 %	+/- 1 %	2013

Nämndmål:

Skärholmen har en budget i balans.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla enheter ska följa sin budget och vidta åtgärder om avvikelser redovisas. Verksamheten ska anpassas till brukarnas behov och efterfrågan utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

Förväntat resultat

Alla verksamheter ska ha ett balanserat resultat och relevanta prognoser.

Kommentar

Förvaltningen har en budget i balans efter resultatöverföringen. Investeringsbudgeten för inventarieinvesteringar används bara delvis.

Största förändringar mot förra prognosen finns inom ekonomiskt bistånd +2,0 mnkr och barn och ungas vård om 2,3 mnkr.

	Budget	Bokfört 31/8	Prognos T2*	Diff mot budget
Verksamhet, netto mnkr				
Nämnd och administration	30,7	19,2	30,7	0,0
Individ- och familjeomsorg	148,0	92,3	145,9	2,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>29,1</i>	<i>18,1</i>	<i>28,1</i>	<i>1,0</i>
Stadsmiljö	14,8	9,6	14,8	0,0
<i>varav räntor, avskrivning</i>	<i>5,7</i>	<i>3,9</i>	<i>5,7</i>	<i>0,0</i>
Förskola	203,3	128,6	203,1	0,2
Äldreomsorg	257,3	174,2	260,8	-3,5
Funktionsnedsättning	203,7	150,9	207,0	-3,3
Fritid och kultur	16,2	11,1	16,2	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	7,2	4,1	7,2	0,0
Ekonomiskt bistånd	105,3	60,9	99,3	6,0
<i>varav handläggning</i>	<i>26,5</i>	<i>13,7</i>	<i>26,5</i>	<i>0,0</i>
Övrig verksamhet	6,0	0,6	8,7	-2,7
Summa	992,5	651,5	993,7	-1,2
Enheters förändring av resultatfond				1,2
Resultat efter resultat-överföring				0,0
Investeringar parker	9,6	0,1	9,6	0,0
Investeringar inventarier	4,2	0,0	1,0	3,2
Investeringar	13,8	0,1	10,6	3,2

* Prognosen inklusive prestationsförändringar och resultatöverföring

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Budget, sjukfrånvaro och åtaganden följs upp varje månad med närmaste chef. Arbetet sker i dialog med medarbetarna vid arbetsplatsträffar	2008-01-01	2014-01-31	
▶ Dialogmöten om kvalitet och budget sker tre gånger per år med alla medarbetare på alla nivåer	2008-01-01	2014-01-31	

Uppföljning av driftbudget

Administration

Administrationen beräknar en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg beräknar sammanlagt ett överskott om +2,1 mnkr (barn och unga + 0,5 mnkr, vuxen missbruk 0 mnkr, socialpsykiatri +1,0 mnkr och Relationsvårdsteamet +0,6 mnkr). Prognosen är förbättrad på vårdkostnader för barn och unga med 2,3 mnkr och RVT 0,6 mnkr men oförändrad på andra verksamheter i jämförelse med föregående prognos.

Verksamheterna för barn och unga pekar mot ett litet överskott om 0,5 mnkr. Prognosen på vårdkostnaderna är 3,9 mnkr lägre jämfört med bokslutet för 2012. Den största förändringen är att kostnaderna på § 12-hem (SIS) har minskat med nästan 5 mnkr. Projektet Sociala insatsgrupper som arbetar med ungdomens närmiljö och nätverk är starkt bidragande till att inga placeringar i HVB eller på SIS-institution gjorts under året för målgruppen unga lagöverträdare.

Antalet inkomna anmälningar gällande barn och ungdom under 2013 har inte ökat i jämförelse med samma period 2012, däremot har skett en markant ökning av antalet inledda utredningar. Den stora ökningen är för gruppen barn 0-12 år. Problematiken våld mot barn och våld i nära relation är det högsta antalet inledda utredningar rörande barn och unga i Skärholmen. Totalt 136 barn eller 40 % av de inledda utredningarna var orsaken våld i hemmet.

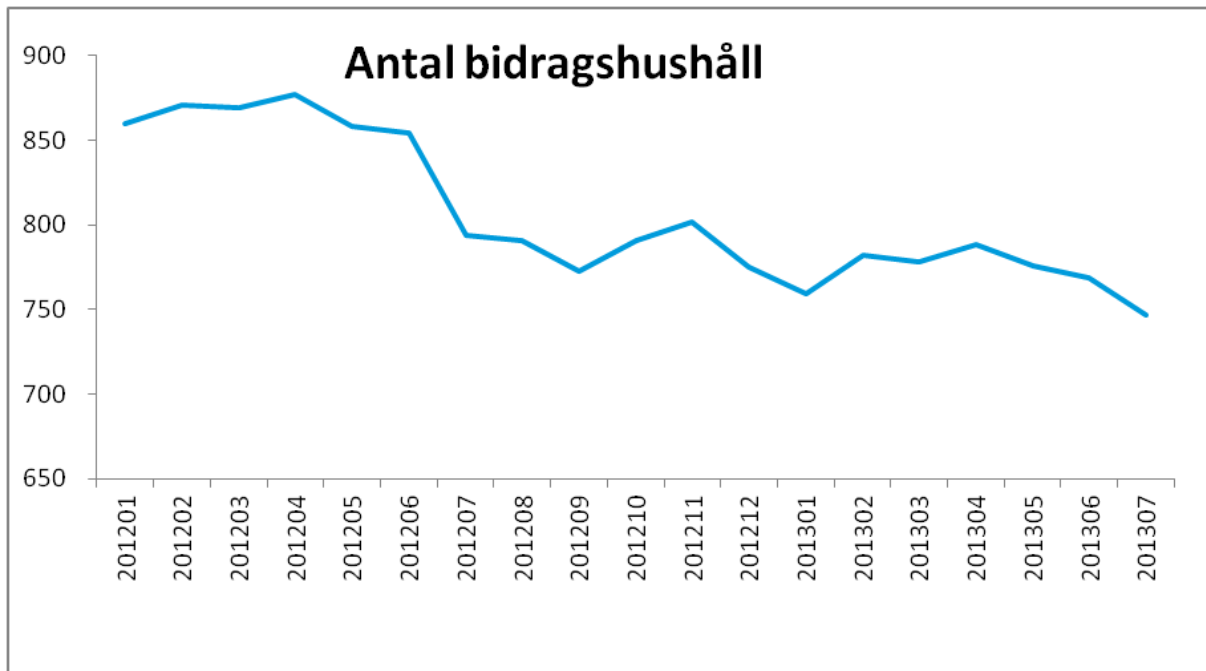
Förvaltningen har satsat på fler sommararbetande ungdomar än förra året och på ”127 sommarfestivalen” vilket gett sysselsättning och meningsfulla kostnadsfria aktiviteter samt bidragit till en trivsamt sommar i området.

Inom vuxen/missbruk har flera kostsamma LVM placeringar gjorts under de senaste månaderna vilket har försämrat prognosen men budgeten är fortfarande i balans. Som en följd av Relationsvårdsteamets arbete har kostnader för placeringar i skyddat boende minskat avsevärt, ca 1,3 mnkr sedan förra året.

Socialpsykiatri prognostiserar ett överskott om +1,0 mnkr vilket motsvarar juli prognosen. Förvaltningen ser inga avsevärda förändringar inom placeringarna. Efter förra årets översyn har utförardelen budgeten i balans. Verksamheten Solholmen redovisar en mindre underskott som balanseras av överskott i andra verksamheter. Alla platser är belagda.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen på ekonomiskt bistånd är + 6,0 mnkr vilket 2,0 mnkr bättre än juli prognosen. Under årets åtta månader har utbetalningen av bidrag varit lägre än budgeterat. Mellan januari och juli låg antalet bidragshushåll på ett snitt om 771 hushåll i månaden vilket är 55 hushåll lägre än 2012. Kostnaden för ekonomiskt bistånd är 6,1 mnkr i snitt per månad under året vilket är 0,7 mnkr lägre än snittkostnaden 2012.

Nyttillkomna hushåll består huvudsakligen av ensamstående män och kvinnor som söker bistånd på grund av arbetslöshet eller sjukdom. Hushållens storlek har minskat vilket bidrar till att snittbidrag per hushåll har blivit lägre.

Arbetslöshet är hushållens största försörjningshinder och andelen arbetslösa i förhållande till befolkningen i Skärholmen är den näst högsta i staden. Vi har ett nära samarbete med jobbtorg, arbetsförmedling, ESF-projekt och stadsdelens arbetsträningsverksamheter för att stödja klienten till arbete eller studier. Enhetens organisation med två biträdande enhetschefer har ökat handläggarnas möjlighet till handledning i ärendena. Cheferna får mer insyn och tid att följa upp varje enskilt ärende samt varje handläggare har färre ärenden än tidigare, vilket gör att de hinner träffa klienterna oftare för att utreda behov, ge stöd och att följa upp processen mot arbete, studier eller sjukersättning. Ohälsotalet i Skärholmen är stort och personer som är sjukskrivna är den näst största gruppen bidragstagare efter arbetslösa. En konsulterande läkare hjälper till att utreda om personer ska motiveras till arbete eller till att söka sjukersättning.

Kostnaden för boende på hotell har minskat då 17 barnfamiljer flyttat från hotell till stadsdelens boende. Familjernas möjligheter att få bostadsbidrag i det nya boendet minskar ytterligare det ekonomiska biståndet. För de klienter som hyr i andrahand kan kostnaderna komma att öka med den fria hyressättningen som infördes i februari.

Förvaltningen förebygger och utreder felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i samarbete med särskild utredare på enheten

I prognosen ingår en viss försiktighet som tar hänsyn till de förändrade reglerna i socialtjänstlagen som trädde i kraft i juli. Vid beräkningen av ekonomiskt bistånd i hushåll med biståndstid som är sammanhängande minst sex månader får de sökande behålla 25 procent av arbetsinkomsten utöver normen. Den nya lagstiftningen ska stimulera långtidsberoende att söka arbete. Även ungdomsarbete stimuleras genom att ungdomar (där föräldrarna har försörjningsplikt) kan behålla sin inkomst upp till ett basbelopp utöver

normen. I dagens läge är det svårt att bedöma omfattningen av de nya reglerna.

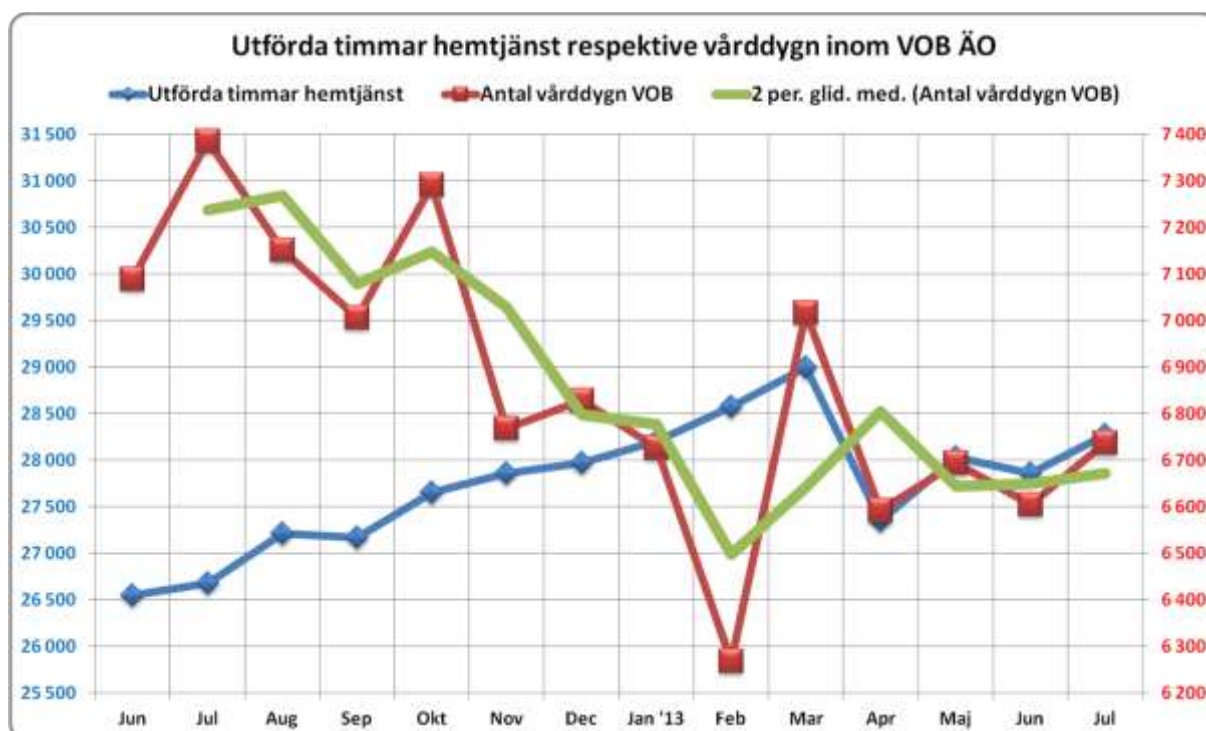
Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar en budget i balans. Förvaltningen satsar på en arbetskonsulent som i samarbete med arbetsförmedlingen kommer att stimulera och samordna arbetsinsatser för bidragstagare. Det sociala boendet i Sättra är nu fullbelagd med först och främst stora barnfamiljer. Förvaltningen gör regelbunden uppföljning av boendets ekonomi. Under sommaren har förvaltningen anställt 590 feriearbetande ungdomar i 3 veckors perioder.

Äldreomsorg

Verksamheten redovisar ett förväntat underskott om -3,5 mnkr före resultatdispositioner vilket är en försämring med -0,3 mnkr sedan föregående prognos. Underskottet fördelar sig med -1,8 mnkr inom Beställarenheten och -1,7 mnkr inom avdelning Utförare.

Beställarenhetens prognos är oförändrad men har tidigare under året successivt förbättrat sitt resultat tack vare minskade behov inom vård- och omsorgsboende, främst demens. Tidigare uppgång inom hemtjänst har avtagit, bland annat som ett resultat av översyn av denna verksamhet. Som en åtgärd har förvaltningen genomfört en granskning av beviljade hemtjänstinsatser. En övergripande jämförelse har gjorts med några andra stadsdelar för att lokalisera om det finns någon särskild orsak till att kostnadsökningen. Förvaltningen har även granskat biståndsbeslut och följt upp beviljade insatser för att tillförsäkra att rätt person får rätt stöd.

Inom avdelning Utförare redovisar Sättra vård- och omsorgsboende (demens) ett underskott om -10,4 mnkr som en följd av minskade behov och ökat antal tomma platser. Detta uppvägs till viss del av överskott inom profilboende +7,5 mnkr; enheten för Personer med kognitiv svikt startade under året och beläggningen fylldes snabbare än väntat.

Hemtjänst redovisar ett förväntat underskott om -1,4 mnkr vilket är en försämring med -0,4 mnkr sedan föregående prognos. Intäkterna har sjunkit markant under året (300 tkr lägre per månad jämfört med i början av året). Orsaker är att brukare med höga ersättningsnivåer har minskat och / eller väljer andra utförare samt minskade behov av hemtjänstinsatser. Kraftfulla åtgärder pågår för minskning av kostnader för timvikarier samt marknadsföringsinsatser.

Övrigt redovisar +3,1 mnkr överskott (Övergripande +0,2 mnkr, Lokaler +1,2 mnkr, Administration och Medelreserv +1,7 mnkr).

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten redovisar ett förväntat underskott om -3,3 mnkr i prognos vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos. Underskottet återfinns inom Beställarenheten med ett underskott om -6,8 mnkr efter tillägg för förväntade prestationsförändringar och ersättning för särskild redovisning. Utförare och övrigt redovisar sammanlagt +3,5 mnkr.

Beställarenheten har fått avslag på begäran om ersättning för särskild redovisning av några kostsamma placeringar motsvarande cirka 2 mnkr som ett resultat av striktare bedömningar. Det rör brukare med mycket speciella behov där kostnaden inte täcks av schablonersättningen. Enheten avser att omförhandla vissa priser som ett resultat av detta.

Det fasta anslaget avser att täcka bland annat SoL-insatser men behoven har också ökat inom hemtjänst, avlösarservice, boendestöd samt personlig assistans enligt LSS samt resor inom daglig verksamhet.

Inom avdelning Utförare redovisar LSS-bostäder ett sammanlagt överskott om +2,8 mnkr och övrigt +0,7 mnkr (Assistansenheten -0,1 mnkr, Kontaktpersoner -0,2 mnkr, Lokaler -0,2 mnkr, Administration med mera +1,2 mnkr.)

Fritid

Fritiden prognostiserar en budget i balans. I november 2013 kommer Fryshuset att ta över och driva verksamheten på uppdrag av stadsdelsförvaltningen.

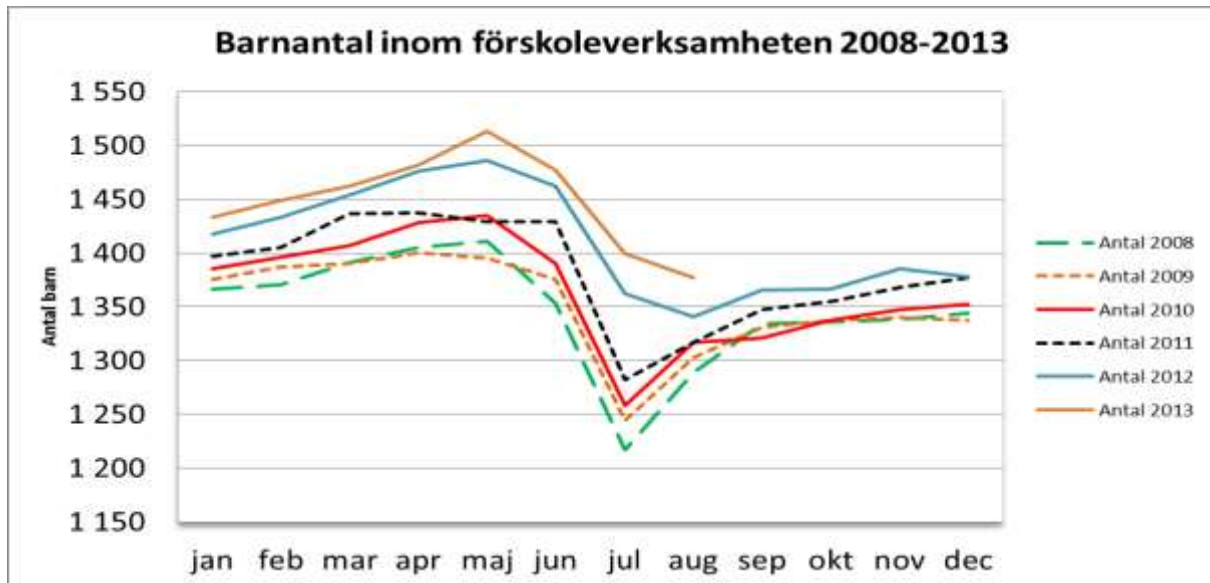
Förskolan

Förskolan prognostiserar en budget i balans efter resultatöverföring om 0,3 mnkr. Det är fortsatt högt barnantal i stadsdelen jämfört med föregående år.

Byggandet av förskolan Stångholmsbacken går enligt plan och beräknas klar i slutet av året.

Resultatenhet Bredäng hade med sig ett underskott från 2012 om 0,5 mnkr. Barnantalet i Bredäng har minskat de senaste åren och enheten har arbetat aktivt med att anpassa antalet platser utifrån efterfrågan. Det har inneburit att tre avdelningar har stängts och personer i ledningen har minskat. Effekten av anpassningen och den rådande kostnadsmedvetenheten kan innebära att underskottet kan tas bort i slutet av året.

Verksamheten beräknar att uppfylla barnomsorgsgarantin under 2013.

Stadsmiljö

Stadsmiljö prognostiserar en budget i balans. Dock har vinterväghållningen fördrats på grund av den stora snömängden i början av året. Eventuell merkostnad täcks av budgetmedel från andra delar av verksamheten.

Förvaltningen beviljades 0,8 mnkr för skötselåtgärder för Sättra naturreservat och vi fortsätter att fullfölja arbetet med att slyröja och friställa ekmiljöer.

Förvaltningen har även fått medel inom satsningen Vackra Stockholm om 0,8 mnkr. Inom projektet har ca 130 ungdomar anställts i 3 veckors perioder. Ungdomarna har förbättrat tryggheten på platser som upplevs otrygga i undersökningar, genom att erövra platsen med konst, hantverk och målningar samt arbetade med att hålla Skärholmen rent och snyggt.

Socialtjänst	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Ekonomiskt bistånd och del av arbetsmarknadsåtgärder	106				106	100	6,0
IoF Barn och unga	75,4				75,4	74,9	0,5
Vuxen missbruk	19,1				19,1	19,1	0,0
Resursenheten	15,6				15,6	15,6	0,0
Socialpsykiatri	29,1				29,1	28,1	1,0
Mottagningsenheten	15,3				15,3	14,7	0,6
Äldreomsorg beställare	243,3				243,3	245,1	-1,8
Funktionshinder beställare	198,2	0,7		14,1	213	219,8	-6,8
Summa	702	0,7	0,0	14,1	716,8	717,3	-0,5
Förskola och fritid	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Ledning och gemensamt förskola	39,4			0	39,4	39,4	0,0
Bredäng resultat enhet	50,3				50,3	50,3	0,0
Skärholmen resultat enhet	45,9				45,9	45,9	0,0
Sätra/Vårberg resultat enhet	67,7				67,7	67,7	0,0
Fritidsverksamhet	14,6		0,4		15,0	15,0	0,0
Kulturverksamhet	1,2				1,2	1,2	0,0
Summa	219,1	0	0,4	0	219,5	219,5	0,0
Äldre och funktionsnedsatta	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Utförare							
Hemtjänst	0,0				0,0	-0,1	0,1
Sätra gruppboende	0,0				0,0	10,4	-10,4
Profilboende	0,0				0,0	-7,5	7,5
Dagverksamhet	0,0				0,0	0,4	-0,4
Övergripande ÄO	2,3				2,3	2,2	0,1
Lokaler ÄO	7,8				7,8	6,6	1,2
Adm ÄO	3,9				3,9	2,2	1,7
LSS-bostäder	0,0				0,0	-2,8	2,8
Lokaler FN	3,6				3,6	3,8	-0,2
Assistansenheten	0,0				0,0	0,1	-0,1
Kontaktpersoner	1,2				1,2	1,4	-0,2
Adm FN	0,0				0,0	-1,1	1,1
Summa	18,8	0,0	0,0	0,0	18,8	15,6	3,2
Administration	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Administration	11,2				11,2	11,2	0,0
Summa	11,2	0	0	0	11,2	11,2	0,0

Stab och utveckling	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Nämnd, Stab och Utveckling	7,1				7,1	7,1	0,0
Medelreserv	6,0				6,0	8,7	-2,7
Summa	13,1	0	0	0	13,1	15,8	-2,7
Stadsutveckling	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Stadsutveckling	6,5				6,5	6,5	0,0
Stadsmiljö	12,7		2,1		14,8	14,8	0,0
Summa	19,2	0	2,1	0	21,3	21,3	0,0
Medborgarservice	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
Medborgarservice	5,9				5,9	5,9	0,0
Summa	5,9	0	0	0	5,9	5,9	0,0
Nämnden totalt	VP	Budget justeri			Nettobudget	Helårsprognos	Diff
		VP	T1	T2			
	989,3	0,7	2,5	14,1	1006,6	1006,6	0,0

Resultatenheter

Resultatenheter	Budget 2013	Resultat från 2012	Resultat 2013	Resultat-överföring till 2014
Bredängs förskolor	50 300	-477	250	-227
Skärholmens förskolor	45 900	1 651	0	1 651
Sätra/Vårbergs förskolor	67 700	1 106	0	1 106
Hemtjänst	31 800	100	-1 417	-1 317
Netto	195 700	2 380	-1 167	1 213

Förvaltningen har fyra resultatenheter, tre inom förskolan och en inom äldreomsorgen. Från 2012 överförde resultatenheterna ett totalt överskott om 2,4 mnkr. En av resultatenheterna från förskoleverksamheten hade med sig en negativ resultatfond om 0,5 mnkr från 2012. Förskoleverksamheten arbetar aktivt med att minska underskottet genom att anpassa verksamheten till efterfrågade platser. Övrigt råder stor kostnadsmedvetenhet inom förskoleverksamheten och enheten beräknar att överföra totalt 2,5 mnkr till 2014. Årets underskott inom Hemtjänst förs över till nästa år vilket innebär ett positivt resultat för enheten i år.

Investeringar

Parkinvesteringar Mnkr	Budget	T1	T2	Bokslut	Awikelse
Västerholmsstråket	4,0	4,0	4,0		0,0
Tillgänglighetsåtgärder	4,5		4,5		0,0
Övrigt	1,1	1,1	1,4		-0,3
Kostnader	9,6	5,1	9,9	0,0	-0,3
Intäkter	0,0	0,0	-0,3		0,3
Netto	9,6	5,1	9,6	0,0	0,0
Inventarier och maskiner Mnkr					
Kostnader	4,2		1,5	0,0	2,7
Intäkter	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,5
Netto	4,2	0,0	1,0	0,0	3,2

Investeringar i parker och grönområden

För 2013 fick stadsdelsförvaltningen 4,0 mnkr för parkinvesteringar avseende puckelbollplan i Västerholmsstråket. Bygget av puckelbollplanen försenades på grund av en lång upphandlingsprocess. Arbetet har nu påbörjats men på grund av förseningen kommer förvaltningen troligtvis behöva begära ombudgetering i bokslutet.

Förvaltningen tilldelades 4,5 mnkr för tillgänglighetsåtgärder och arbetet kan fortsätta med att tillgängliggöra trappor och parkvägar. Trapporna byggs om och kompletteras med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering. Breddningen av elljusspåret i Sätmaskogen är en åtgärd för att öka tillgängligheten för medborgarna samt möjliggör dragning av skidspår under vinterhalvåret.

Inventarieinvesteringar

Förvaltningen prognostiserar att 3,2 mnkr av budgeten inte kommer att användas under året.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Betydande projekt som inte är investeringar

Förvaltningen har inga betydande projekt som inte är investering.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen redovisar inga omslutningsförändringar i T2 rapporten.

Budgetjusteringar

Förvaltningen räknar med 0,3 mnkr budgetjustering för höga hyror inom förskolan.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Tillgångar (mnkr)	31/12 2012	31/8 2013
Anläggningstillgångar	71,7	68,4
Kundfordringar	12,5	12,5
Diverse kortfristiga fordringar	4,1	31,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23,3	17,4
Kassa och bank	0,1	0,1
Summa tillgångar	111,7	130,2
Skulder och eget kapital (mnkr)	31/12 2012	31/8 2013
Eget kapital	-38,0	-67,8
Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	0,3	-0,1
Leverantörsskulder	-58,8	-19,1
Moms och särskilda punktskatter	0,0	0,0
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-15,2	-43,2
Summa skulder och eget kapital	-111,7	-130,2

Analys av balansräkning

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 18,5 mnkr jämfört med ingående balans från 2012.

Tillgångar

- **Anläggningstillgångar** har minskat något. Den lilla minskningen är framförallt årets ackumulerade avskrivningar enligt plan.
- **Kundfordringar** är oförändrat.
- **Diverse kortfristiga fordringar** är högre då framförallt moms och särskilda punktskatter inte töms till T2 vilket görs till årsbokslut.
- **Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter** har minskat för delårsbokslutet T2 jämfört med den ingående balansen. Främsta orsaken är att eftersom årsskiftet förlängs till mitten av januari hinner nästa månads hyresfakturer inkomma som ökar de förutbetalda kostnaderna avsevärt. Motsvarande förutbetalda hyror finns inte med vid T2 då månad stängs vid månadsskifte.

Kassa och bank är i stort oförändrat. Dock har underförskottskassor minskat och egna medel redovisas på eget externt plusgirokonto enligt anvisningar.

•

Skulder och eget kapital

- **Eget kapital** har ökat som en följd av förändringarna i balansräkningen.
- **Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder** har ökat främst för att stadsdelsförvaltningen tidigare inte redovisat egna medels tillgångar på konto utanför stadens struktur vilket nu är gjort enligt anvisning.
- **Leverantörsskulder** har minskat. Vid årsbokslut förlängs decembers period till mitten av januari och då blir fler fakturor registrerade och bokförda i leverantörsreskontrat vilket inte görs till T2.
- **Moms och särskilda punktskatter** är inte jämförbart då momsen inte töms till T2 vilket görs till årsbokslutet.
- **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter** är större vid T2 då leverantörsreskontrat inte är öppet lika länge som vid årsbokslut och då bokas upplupna kostnader det vill säga kostnader som inte inkommit i tid upp istället. Stadsdelsförvaltningen har även ändrat metod för löneuppbokningen vilket i år gjorts centralt för att inkludera alla verksamheter. Tidigare väntades det in underlag från respektive enhet.

Övrigt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Administrativ andelen av de totala kostnaderna		3,06 %		3,4 %	minska	2013
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen		2 st		3 st	tas fram av nämnden	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31	
 Finna ytterligare samarbeten mellan nämnder för effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens resurser används effektivt för medborgarnas och brukarnas bästa.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vi ska planera, organisera och genomföra verksamheterna på ett sådant sätt att kärnverksamheten är i fokus och prioriteras så att vi på bästa sätt använder våra samlade resurser.

Förväntat resultat

Skärholmens stadsdelsförvaltning har en effektiv administration, både centralt och lokalt på avdelningarna, vilket tyder på att kärnverksamheten prioriteras.

Kommentar

Under våren påbörjade förvaltning ett gemensamt kvalitetsarbete i syfte att skifta fokus från vilka insatser och aktiviteter som vi gör till fokus på vad vi vill uppnå för brukarna med vårt arbete. Alla enheter har i uppdrag att ta fram så kallade brukaråtaganden till verksamhetsplanen 2014 baserade på nämndens mål under 2013. Till alla åtagande ska enheterna också ta fram minst en indikator. Anvisningar har tagits fram och samtliga enhetschefer har fått utbildning i vad resultatbaserad styrning innebär och flera enheter har också kommit igång, eller är klara, med arbetet att ta fram brukaråtaganden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inför sjösättning av stadens nya intranät gör vi översyn av stadsdelens intranät för att effektivisera arbetet.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Migreringsarbetet som gjordes inför skapandet av det nya intranätet innebar en total genomgång av allt material som förvaltningen hade. Detta i kombination med riktlinjerna som gavs från staden innebar en rensning, uppdatering och effektivisering av intranätets innehåll av förvaltningens respektive redaktörer.			

Synpunkter och klagomål

Förvaltningen har ett väl inarbetat sätt att hantera klagomål. Inställningen är att klagomål bidrar till verksamhetsutveckling. Klagomålshandlingens gång är att varje klagomål oavsett källbärare, e-post, skriftligt, annat registreras/ diarieförs av registrator. Klagomålet skickas omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd. Registrator gör utdrag till förvaltningsledningen/ förvaltningsledningsmöte kontinuerligt där respektive klagomåls status fastställs. Detta för att säkerställa att klagomål ej glöms bort/ ”faller mellan stolarna”. Är ärendet åtgärdat och klart skrivs detta in i ärendehanteringssystemet. Begreppet åtgärdat innebär i det här sammanhanget att en återkoppling till brukaren/medborgaren som framfört synpunkten/klagomålet skett där det är möjligt (vissa klagomål är anonyma). Den avdelning som ”äger” klagomålet utför återkopplingen för att direkt kunna svara på eventuella följdfrågor eller annat som brukaren/ medborgaren vill ha hjälp med.

Beskrivning av inkomna klagomål och synpunkter samt åtgärder redovisas som bilaga.

Bilagor

- 1 A Ekonomirapport, prognos, ubx71
- 1 B Ekonomirapport, avvikelser, ubx61a
- 2 Ekonomirapport, resultatenheter, investeringar, SDN24
- 3 Redovisning av ytterstadsmedel
- 4 Inkomna synpunkter och klagomål T2 samt åtgärder efter T1
- 5 Aktivitetsplan T2 2013